

118 519

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์

สุพรรณณี สายโรจน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสุพรรณณี สายโรจน์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ดร.เนติพัฒน์ รุ้ยน้อย) กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์) กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาส) กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาส)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ดีเมืองซ้าย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... 06 มิ.ย. 2559 พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย : สุพรรณณี สายโรจน์

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ. ดร.ยุภาพร ยุภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727 - 728) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกัน โรคและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้านคือ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ตามลำดับ

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม พบว่า

ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ควรจัดให้มีประปาใช้ในทุกหมู่บ้าน (n = 47) ควรติดไฟฟ้าแสงสว่างทุกซอยในหมู่บ้าน (n = 33) ควรจัดอบรมอาชีพเสริมแก่ประชาชน (n = 30) ควรให้เจ้าหน้าที่ออกมารับข่าวสาร ปัญหาของประชาชน (n = 27) ควรจัดให้มีการดูแลสุขภาพประชาชน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ อย่างทั่วถึง (n = 25) ควรจัดให้มีโครงการอบรมเยาวชนเรื่องยาเสพติด (f = 18) ควรจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย (n = 16) ควรจัดหาสถานที่ทิ้งขยะให้ทั่วถึง (n = 10) ควรจัดซื้อสมุดหนังสือให้กับเด็กที่มีรายได้น้อย (n = 8) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : The Operations of Administrations in Yang Talad District, Kalasin
AUTHOR : Suphanee Sairot **DEGREE :** M.P.A. (Administration)
ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Pakdee Phosing Major Advisor
Assoc. Prof. Dr. Yapaporn Yupas Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

This research aims 1) to study the levels of the operations of administrations in Yang Talad District, Kalasin, 2) to compare the operations of administrations in Yang Talad District, Kalasin, by each administrations and 3) to study the recommendations relating to operations of administrations in Yang Talad District, Kalasin,. The population for this study was people aged 18 years and over who are eligible to vote, residents of Yang Talad district. The sample size was determined using a formula Taro Yamane a sample of 398 people. Result found;

1. The analysis of the operations of administrations in Yang Talad District, Kalasin in overall found that hight level when it sort average from descending is the promotion of education, religion and culture prevention and disaster relief , the protection and preservation of natural resources and the environment, the maintenance of artistic traditions, art traditionally, indigenous knowledge and culture of the local promoting the development of women, children, youth, the elderly and the disabled the cleanliness of streets, walkways, waterways and public places, including solid waste disposal and sewage preventing and suppressing disease and provide for the maintenance of the water and land , respectively.

2. The compares analysis of the operations of administrations in Yang Talad District, Kalasin by each administrative overall found a significant difference at the .05 level. Considering it was found that all different aspects and significance.05 level.

3. The analysis of feedback about the operations, the respondents have provided feedback sort highest frequency to the smallest, the following should provide water in every

village (f = 47) should be lighting every alley in the village, (f = 33) should organize training career (f = 30) any official news comes out to know people's problems (f = 27) should provide care for veterans, the handicapped, elderly thoroughly (f = 25), should be training youth about drugs (f = 18) should provide a place to exercise. (f = 16) should provide a place to dump garbage thoroughly (f = 10) should purchase books to children in low income (f = 8), respectively

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและรองศาสตราจารย์ ดร.บุภาพร ยูภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไข ปรับปรุงตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะ ปรับปรุง ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณท่านผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้จนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงญาติมิตรพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจ เป็นแรงบันดาลใจผลักดันให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้บรรลุตามที่ได้ตั้งปณิธานไว้

สุพรรณณี สายโรจน์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน	8
แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา	11
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	15
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	21
ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	32
บริบทอำเภอเขาตลาค จังหวัดกาฬสินธุ์.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย	57

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 4 ผลการวิจัย	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	89
สรุปผล	89
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	101
ภาคผนวก ข ค่า IOC	109
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาต	112
ประวัติผู้วิจัย.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล	59
2	คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน	66
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดให้มีและการ บำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	67
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	68
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันโรคและ ระงับโรคติดต่อ.....	69
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	70
8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	71
9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	72

10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	73
11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น	74
12	ผลเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านจำแนก ตามองค์การบริหารส่วนตำบล	75
13	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่	77
14	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายคู่.....	78
15	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	79
16	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	80
17	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	81

18	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	82
19	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	83
20	ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่.....	84
21	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์	85

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง
ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) 36
- 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 57

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 แบ่งการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. การบริหารราชการส่วนกลาง 2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค 3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ให้ความสำคัญกับการบริหารส่วนท้องถิ่น ไว้ในมาตรา 281 ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาพื้นที่ มาตรา 283 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจโดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การดำเนินงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้อง กับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนร่วมด้วย (สถาบันพระปกเกล้า 2552:237-239)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น และในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ 1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3. ป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อ 4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 7. คุ้มครอง ดูแล และ

บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8. บำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร (มาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546)

ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นสิ่งสำคัญและต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเป็นการประเมินความสำเร็จของผู้นำท้องถิ่นและสะท้อนความเป็นอยู่ของชุมชน ได้อย่างดี แต่ในขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีความพร้อมและมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลจึงยังมีปัญหาเกิดขึ้นในการดำเนินงานอยู่ เกี่ยวกับปัญหาแนวโน้มขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารงานเพื่อจัดทำบริการสาธารณะให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ก็ยังมีปัญหาอยู่ โดยปัญหาที่สำคัญคือ การมีขนาดเล็ก ทั้งในแง่ของรายได้และบุคลากรที่น้อย รวมถึงปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล การที่้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อยทำให้ไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจสนองต่อการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ได้ และส่งผลต่อเนื่องไปถึงศรัทธาของประชาชนที่มีต่อการดำรงอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แม้พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จะได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้อย่างมากแต่ด้วยปัญหาด้านการพึ่งตนเองด้านการคลัง จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจดำเนินกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ได้

นอกจากจะมีปัญหาเรื่องของรายได้แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังประสบปัญหาทางด้านบุคลากร โดยที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล คือสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ทางด้านการบริหารจัดการองค์กร ทำให้มีการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหา คือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และในส่วนของพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ประสบปัญหา คือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดความรู้ความสามารถทางด้านการปฏิบัติงาน คนที่มีความรู้ความสามารถส่วนใหญ่ก็ไม่ต้องการที่จะเป็นพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจาก

ระบบการบริหารบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ทัดเทียมกับส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และบริษัทเอกชนทั่วไป การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดึงคนที่มีความสามารถเข้ามาร่วมงานได้ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลขาดพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนที่มีทัศนคติไม่ตรงกับ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้การทำงาน ไม่สอดคล้องกันหรือไม่สามารถประสานงานกันได้ดี ในด้านของปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประชาชนทั่วไปยังไม่เข้าใจ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งส่งผลถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการ ควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้เกิดความคาดหวังที่ไม่ถูกต้องว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีหน้าที่เช่นเดียวกับส่วนราชการ จึงมีข้อเรียกร้อง ให้องค์การบริหารส่วนตำบลให้ดำเนินการต่างๆ เช่นเดียวกับส่วนราชการโดยไม่เข้าใจว่าข้อ เรียกร้องนั้นอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่และศักยภาพด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อข้อเรียกร้องจำนวนมากของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้รับการ ตอบสนอง ก็นำมาซึ่งการเสื่อมศรัทธาของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล (โกวิทย์ พวงงาม. 2554 : 187)

องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งหมด 9 แห่ง ได้มี คำนิยามงานเกิดขึ้นหลายประการ เช่น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย เกิดการ ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะผู้บริหาร ก่อสร้างถนนไม่ได้มาตรฐาน การฮั้วประมูลงานใน องค์การบริหารส่วนตำบล การรับสินบนในการสอบแข่งขันบรรจุและแต่งตั้ง การเบิกจ่ายเงิน อุดหนุนเฉพาะกิจ (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอยางตลาด. 2558)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงมี ความสนใจในการทำวิจัยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สังกัด

ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในมาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 จำนวน 9 ข้อ

1. จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

7. คุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของ

ท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยการจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (เนื่องจาก ข้อ 9. เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามเหตุผลความจำเป็นไม่ใช่เป็นหน้าที่ที่ต้องทำเป็นประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงไม่นำมาเป็นตัวแปร

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 63,588 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Yamane. 1970 : 725)

2.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจิ้งจอก องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี องค์การบริหารส่วนตำบลหนองดอกเป็น

3. ขอบเขตระยะเวลา

เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่วันที่ กันยายน ถึงวันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 3 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงาน หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่ต้องอาศัยพฤติกรรมในระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบทั้งความรู้และทัศนคติ โดยอาจสังเกตได้หรืออาจอยู่ทั้งภายนอกและภายใน และสามารถประเมินผลได้ง่ายต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งแบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่

ด้านการจัดให้มีการบำรุงทางน้ำทางบก หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการวางแผนการสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ได้มาตรฐาน การก่อสร้างถนนลูกรังให้มีสภาพใช้งานได้ดี การซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้มีการใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ การสำรวจจัดทำ

ทะเบียนประวัติถนนเป็นประจำทุกปี การติดตามประเมินการใช้ถนนอย่างต่อเนื่อง (ภายใน บังคับแห่งกฎหมาย มาตรา 67 (1) องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่จัดให้มีการบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก แต่เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ ไม่มีทางน้ำซึ่งในที่นี้หมายถึง แม่น้ำ คลองขนาดใหญ่ที่ใช้สัญจรไปมาเป็นประจำ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาทางบก)

ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดให้มีการทำความสะอาดถนน เป็นประจำ การรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดของถนนที่เป็นสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ การจัด ให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประจำหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน การจัดให้มีการจัดเก็บขยะมูล ฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึง การจัดให้มีการบำรุงขวัญกำลังใจแก่ชุมชนใน การรักษาความสะอาด

ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ ค้นคว้าปัญหาและเหตุของการเกิด โรคติดต่อ การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้เพื่อป้องกันและระงับ โรคติดต่อ การเลือกแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการเกิดโรคและระงับโรคติดต่อ การให้ความ ร่วมมือของประชาชนในการป้องกันโรคติดต่อ การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข กระจายอย่างทั่วถึง

ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันเหตุเพลิงไหม้ตามหมู่บ้าน การอำนวยความสะดวก และรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน การจัดให้มีการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเหตุที่ เกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์ การจัดให้มีศูนย์การรับแจ้งเหตุและประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบ สาธารณภัย การอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยต่างๆ

ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจัดให้มีอาคาร สถานที่สำหรับจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำชุมชนอย่างเหมาะสม การให้การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดอย่างเหมาะสม การให้ การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่โรงเรียนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ การจัดกิจกรรมทางศาสนาในวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสืบทอดภูมิปัญญา ท้องถิ่น

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง

องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มสตรีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ช่วยเหลือสังคม การสงเคราะห์เด็ก เยาวชน ในการได้รับการ สาธารณะอย่างทั่วถึง การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง การจัด กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญให้แก่กลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง

องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดกิจกรรม รณรงค์ปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี การ วางแผนเพื่อการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การร่วมมือหาแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาสภาพป่าเสื่อม โทรม การจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

งามของท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญา ท้องถิ่นของชุมชนจากรุ่นสู่รุ่น การจัดประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี การจัดตั้งศูนย์การ เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น การจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมโบราณ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้ง ขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว องค์การบริหารส่วน ตำบลเวือ่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี องค์การบริหารส่วนตำบลดอน สมบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม องค์การ บริหารส่วนตำบลนาดี องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคอกแป้น

ประชากร หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขต อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 63,588 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและ เสริมสร้างระบบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยเสนอแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัย ครั้งนี้ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
5. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล
6. บริบทอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวความคิดในการวิจัย

แนวความคิดในการดำเนินงาน

1. ความหมายของการดำเนินงาน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการดำเนินงาน ไว้ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542 : 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานเป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและที่สังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรมเพื่ออาศัยพฤติกรรมระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบทั้งความรู้และทัศนคติสามารถประเมินได้ง่ายแต่กระบวนการที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2542 : 16) อธิบายว่า การดำเนินงาน มีความหมาย เช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่แสดงออกโดยอาจจะ สังเกตได้หรืออาจอยู่ทั้งภายในและภายนอก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546 : 46) ได้อธิบายไว้ว่า คำว่า การดำเนินงานหมายถึง การให้ไป เช่น การดำเนินงาน หมายถึง การทำให้งานเป็นไปตามที่กำหนดไว้

สุปัญญา ไชยชาญ (2548 : 2) อธิบายว่า การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

สรุป การดำเนินงาน หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่ต้องอาศัยพฤติกรรมในระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบทั้งความรู้และทัศนคติ โดยอาจสังเกตได้หรืออาจอยู่ทั้งภายนอกและภายใน และสามารถประเมินผลได้ง่าย

2. การบริหารการดำเนินงาน

การบริหารการดำเนินงาน มีลักษณะ เช่นเดียวกับการบริหารงานอื่นๆ กล่าวคือ มีลักษณะเป็นวัฏจักร ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การอนุมัติ และการควบคุม ซึ่งแต่ละขั้นตอนสามารถอธิบายได้ดังนี้ (สุปัญญา ไชยชาญ, 2548 : 8 – 9)

2.1 การวางแผน เป็นขั้นตอนในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ออกได้ใคร่มี ในอนาคตอันจะทำให้สามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินงานติดตามมา การวางแผนอาจแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกก่อนที่จะมีระบบการดำเนินงานหรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การวางแผนในการเตรียมการซึ่งจะต้องเริ่ม โดยการพิจารณาตัดสินใจว่าจะเลือกทำอะไร จำนวนเท่าไร จะให้มีกำลังการผลิตหรือกำลังการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด จะใช้ระบบการดำเนินการแบบใดแล้วจึงตัดสินใจว่าจะตั้งโรงงานหรือศูนย์การปฏิบัติการที่ไหนและจะวางแผนระบบการปฏิบัติการอย่างไร เป็นต้น สำหรับในระยะที่สองเป็นการวางแผนเมื่อมีระบบการดำเนินงานแล้วซึ่งจะดำเนินการดำเนินงานรายปี รายเดือน รายสัปดาห์ หรือ รายวัน แล้วแต่ความจำเป็นตามธรรมชาติของการดำเนินงานที่เลือกไว้แล้ว

2.2 การอนุมัติ เป็นขั้นตอนในการลงมือดำเนินการหรือปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้แล้ว ซึ่งจะต้องจัดองค์กรหรือวางโครงสร้างของฝ่ายปฏิบัติการ จัดคนเข้าทำงาน มอบหมายงาน ตลอดจนจูงใจให้คนทำงานและหมายความรวมถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นระหว่างลงมือดำเนินงาน

2.3 การควบคุม เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบและติดตามผลการอนุมัติเพื่อให้มั่นใจว่าผลงานมีความก้าวหน้าและจะประสบความสำเร็จตามแผนปฏิบัติการ การตรวจสอบและติดตามผลจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ถ้าปัญหานั้นเป็นปัญหาในทางลบ แต่ถ้าปัญหานั้นเป็นปัญหาในทางบวก (ผลการอนุมัติสูงกว่าเป้าหมาย) จะได้เสริมแรงและนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่นต่อไป

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน มีดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.1 ลักษณะประชากรเป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น อายุ เชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม ที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามลักษณะประชากรอย่างเดียวยังไม่เป็นเครื่องชี้วัดที่ดีที่แสดงถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้ยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้องคือ ความรู้ ความสามารถ ลักษณะทางจิตวิทยา

3.2 ลักษณะด้านความสามารถเป็นสิ่งที่สำคัญในการพิจารณาเลือกคนเพื่อมาดำเนินงานความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายาม การทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่สามารถเอาชนะสิ่งแวดล้อมได้ บุคคลที่รู้สึกรู้สึกว่ามีความรู้ความสามารถในงานของเขาสามารถคิดว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นความรู้ ความสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพและด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้ง ได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

3.3 ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นและมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทักษะคิด การรับรู้ ความต้องการและบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นของแต่ละงานเพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

3.4 ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้อุบัติการณ์การปฏิบัติงานในระดับที่สูง ทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมีก็คือ ความพยายามในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งแสดงถึงความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานนั้น คือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มี

ผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงานคนที่มีแรงจูงใจ จึงเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

3.5 การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ บุคคลที่มีลักษณะตรงกับความต้องการและได้รับการจูงใจในระดับสูงอาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่า ข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงานงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา

1. ความหมายของปัญหา

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2531 : 334) นิยามคำว่าปัญหา หมายถึง ข้อสงสัย คำถาม ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไข

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ปัญหา น. หมายถึง ข้อสงสัย, ข้อขัดข้อง, ข้อควรถาม, ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไข

สรุป ความหมายของปัญหา คือข้อสงสัย, ข้อขัดข้อง, ข้อควรถาม, คำถาม, ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไข

2. สาเหตุของปัญหา ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและทางออก

ปิยวัฒน์ แก้วกัณฑ์รัตน์ (2551 : 60) ได้สรุปสาเหตุของปัญหาที่พบได้ดังนี้

2.1 สาเหตุในระดับองค์กร ซึ่งพบว่าหลายองค์กรไม่ให้ความสำคัญและไม่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับต่อผลที่ได้มาจากการประเมินผลงานไม่มีการบังคับใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินอย่างจริงจัง มองการประเมินผลงานเป็นเพียงกิจกรรมที่ฝ่ายจัดการต้องทำไปตามประเพณีหลายแห่งให้ความสำคัญกับบรรยากาศ การมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยมากเกินไปโดยไม่สนใจต่อผลสำเร็จ คุณลักษณะของตำแหน่งงานบางตำแหน่งไม่สามารถจะสังเกตเห็นผลงานได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความไม่เข้าใจในหลักการเรื่องการกำหนด

ตัวชี้วัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานนอกจากนี้ปัญหาในระดับนโยบาย ขององค์กรที่ไม่มีมาตรฐานในเรื่องบทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินและควมดีในการประเมิน

2.2 สาเหตุจากที่มาของระบบ ซึ่งหาพิจารณาในด้านการใช้ระบบจะพบว่าผู้ใช้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบ โดยส่วนใหญ่ระบบพัฒนาขึ้น โดยฝ่ายทรัพยากรบุคคล หรือที่ปรึกษาภายนอกโดยที่ไม่ได้เปิดโอกาสหรือสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบ นอกจากนี้ยังพบสาเหตุจากความล้มเหลวในการวิเคราะห์งานเพื่อพัฒนาการวัดผลงานทำให้มีการกำหนดปัจจัยในการให้คะแนนระดับผลงานในลักษณะที่เป็นนามธรรม ตัดสินใจยาก ส่งผลให้ผู้ประเมินต้องใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังพบสาเหตุมาจากรื่องของการเอาเปรียบทางเพศ หรือเชื้อชาติ ซึ่งบางครั้งมีการนำไปเป็นปัจจัยในการประเมินผลงาน

2.3 สาเหตุขององค์ประกอบของระบบการประเมินผลงานซึ่งประกอบไปด้วยผู้ประเมินที่ไม่มีความรู้เรื่องงานของผู้ถูกประเมิน ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการประเมิน รวมถึงการที่มีความคาดหวังที่แตกต่างกันเนื่องจากระดับและบทบาทในลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในโครงสร้างองค์กร ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ลำเอียง ผิดพลาด หรือมีการตัดสินใจไว้แล้วล่วงหน้า หากพิจารณาองค์ประกอบในด้านเครื่องมือในการประเมินผลงานพบว่าเกณฑ์ในการประเมินมีความคลุมเครือ ภาษาที่ใช้ไม่ชัดเจน เช่น คุณภาพงาน ประสิทธิภาพในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ การให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ยังพบว่าบางเกณฑ์ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกันเอง ไม่มีการสื่อสารหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลงาน ให้แก่ผู้ถูกประเมินรับทราบ รวมถึงการที่ตัวของระบบเองล้าสมัยเพราะไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของงานและบริบทขององค์กร

2.4 สาเหตุจากผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินผลงาน ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากปัญหาในระดับองค์กรและปัญหาจากการประเมินผลงานทำให้พบกับความล้มเหลวในการให้ความสำคัญแก่ ผลงานชั้นเลิศคนที่มีความดีไม่ได้รับการตอบแทนการตัดสินใจเลื่อนตำแหน่ง ผิดพลาด มีการบรรจุแต่งตั้งคนที่มีความรู้ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังทำให้ขาดข้อมูลที่ถูกต้องในการวางแผนพัฒนาบุคลากร องค์กรล้มเหลวในการให้ความสำคัญแก่เรื่องศักยภาพ ล้มเหลวในการฝึกอบรม สดุดท้ายพนักงานเกิดความคับข้องใจเนื่องจากการประเมินที่ไม่ชัดเจนและโอนเอียง บุคลากรไม่มีกำลังใจในการทำงาน ส่งผลต่อการลาออกของคนดีมีฝีมือรวมถึงความด้อยลงในคุณภาพของการผลิตสินค้าและบริการ โดยรวมขององค์กร

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าหาเหตุของความล้มเหลวในการประเมินผลงานของบุคลากร มหาเหตุหลักๆ ที่สำคัญ คือ ในเรื่องของนโยบายองค์การที่ผู้บริหารจะต้องแสดงออกมาให้เห็นว่าองค์การให้ความสำคัญต่อเรื่องการทำงานอย่างแท้จริง และสาเหตุจากความไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกันในหลักเกณฑ์ที่ใช้วัดผลงาน ซึ่งทางออกสำหรับปัญหานี้ในปัจจุบันก็ได้มีการเสนอระบบการจัดการขึ้นมารูปแบบหนึ่งเรียกว่า ระบบการจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management System) โดยได้มีการวางระบบดังกล่าวด้วยการบูรณาการแนวคิดต่างๆ เข้ามาด้วยกัน คือ แนวคิดเรื่องวงจรการจัดการ (Management Cycle) ซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจติดตาม และการปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นฐานรากของระบบ และใช้แนวคิดเรื่องการจัดการเชิงกลยุทธ์ การวัดอย่างสมดุลแบบ BSC และห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เพื่อแก้ปัญหาเรื่องความชัดเจนและสอดคล้องกันกับตัวชี้วัดผลงาน ผนวกเข้ากับเรื่องของสมรรถนะ (Competency) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาเพื่อผลสำเร็จของงาน และการให้รางวัลตอบแทนผลสำเร็จ (Performance reward) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงการจัดเก็บข้อมูล การวัดและประเมินผล การประมวลข้อมูลทั้งระบบเพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังนั้น จะเห็นได้ว่าระบบการจัดการผลการปฏิบัติงานดังกล่าวนี้เป็นคำตอบที่ลงตัวสำหรับองค์การทุกประเภทที่สามารถนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องการประเมินผลงานได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการขับเคลื่อนกลยุทธ์องค์การเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายทางกลยุทธ์ที่กำหนดได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. ปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมาน รังสีโยกฤษฎ์. (2546 : 62 – 64) ประเทศไทยมีการกระจายอำนาจในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นมาเป็นเวลานาน แต่ถือได้ว่ายังไม่เจริญเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นอาจเป็นการหยิบยื่นให้ซึ่งทำให้ประชาชนเข้าใจว่าการปกครองเป็นเรื่องของข้าราชการเท่านั้น จึงทำให้การปกครองท้องถิ่นทั่วไปของไทย มีปัญหาหลายประการดังนี้

3.1 ปัญหาการเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประเภทเกินไปและแต่ละประเภทจะตั้งขึ้นตามกฎหมายแต่ละฉบับซึ่งในการตรากฎหมายแต่ละฉบับจะพิจารณาในต่างวาระ ต่างสถานการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การ และในการที่เมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประเภทในจังหวัดเดียวกันทำให้เกิดการ

สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น เช่น ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินเดือนสำหรับผู้ปฏิบัติงานประจำสำนักงาน ค่าใช้จ่ายในการเช่าสำนักงาน ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

3.2 ปัญหาการรวมอำนาจด้านการคลัง และด้านการบริหารงานบุคคลไว้ที่ส่วนกลาง เกินสมควร คือ ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กล่าวคือ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จะเป็นผู้ออกกฎกระทรวงระเบียบประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นการจำกัดอำนาจขององค์กรส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจการต่างๆ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ สามารถสั่งให้ท้องถิ่นดำเนินการตามที่ตนต้องการแทนที่จะเป็นการ “กำกับดูแล” เพื่อคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่นของรัฐบาลและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ทำให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในภาพรวมมีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินกิจการต่างๆ น้อยเกินไป จึงขาดความเข้มแข็ง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3.3 ปัญหาราชการในส่วนกลางที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไม่ค่อยจะเต็มใจในการบริหารราชการอย่างจริงจังและจริงใจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายให้อำนาจหน้าที่ไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งกระทรวงมหาดไทยยังคงให้ความสำคัญมาก เพราะการกระจายอำนาจหมายถึง การสูญเสียอำนาจของกลุ่ม ข้าราชการส่วนภูมิภาคและเป็นการคุกคามความมั่นคงและความก้าวหน้าของข้าราชการในส่วนราชการนั้นๆ อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้มีผลทำให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยไม่พัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากถูกควบคุมโดยส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วยเหตุผลของความมั่นคงและความไม่พร้อมของประชาชนในท้องถิ่นมาโดยตลอด

สรุปว่า ปัญหาของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประเภทเกินไปและแต่ละประเภทจะตั้งขึ้นตามกฎหมายแต่ละฉบับ ปัญหาการรวมอำนาจไว้ส่วนกลางปัญหาด้านโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านการคลัง ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจ จากประชาชน

อันเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนั้นอาจเป็นเพียงเจตคติหรือความเชื่อหรือความนิยมที่ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออกมาซึ่งแต่ละคนอาจจะมีความเห็นเหมือนกันหรือต่างกันได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นทั้งจากนักวิชาการไทยและต่างประเทศได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

1. ความหมายของความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารปรากฏว่า มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่านดังนี้

จิรายุ ทรัพย์สิน. (2540 : 16) ได้สรุปความหมายของความคิดเห็นว่า ความถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออกมาเพื่อให้ผู้อื่นสามารถที่จะเรียนรู้ ตลอดจนสามารถที่จะประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ อันเนื่องจากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม การติดต่อกับภายนอก การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และการพบ

พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช และคณะ (2541 : 153) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็น คือความโน้มเอียง (Predisposition) ที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อที่จะตอบสนองต่อวัตถุหนึ่ง อาจจะออกมาในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อวัตถุนั้นได้”

สุชา จันทน์เอม (2542 : 23) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งแต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเรามักจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

ทะนงเกียรติ เจริญวงศ์เพชร (2545 : 9) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกหรือความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจแสดงออกด้วยการเขียน ด้วยวาจา หรือการกระทำใดๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ซึ่งเป็นความรู้สึกส่วนตัว อาจเหมือนหรือต่างจากบุคคลอื่น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 231) อธิบายว่า
ความคิดเห็น หมายถึง ข้อวินิจฉัยที่เป็นความเชื่อที่แสดงออกตามความเห็น ที่รู้ หรือที่คิด

นิติศักดิ์ ปักษา (2554 : 11) ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้าน
ความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์
และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่น ได้เห็นว่า การ
แสดงออกซึ่งความรู้สึกเกิดจากการเรียนรู้ตลอดจนความสามารถในการประเมินสถานการณ์
อาจจะเป็นไปได้ในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

(Mary L. Good) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้หลาย
ความหมายได้แก่

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็น ข้อพิจารณา
ความรู้สึก หรือทัศนคติที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่นอน หรือยังขาดน้ำหนักทำเหตุผลหรือ
การวิเคราะห์ หรือกล่าวกว้าง ๆ ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้
2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบ
แผนจากแหล่งข้อมูล หรือบุคคลที่เชื่อถือได้
3. ความคิดเห็นสาธารณะ (Public Opinion) หมายถึง การพิจารณาหรือ
ข้อวินิจฉัยรวมๆ ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ หรือข้อเท็จจริง

Luthans Freeman. (1995) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง
ความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะตอบสนองต่อบุคคล สถานการณ์ วัตถุประสงค์และความคิดเห็น
โดยมีลักษณะที่คงที่แน่นอน ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และมีรูปแบบการตอบสนองอย่าง
เดียวกัน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคลใน
การตัดสินใจประเมินค่า หรือแสดงทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมี
ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมเป็นองค์ประกอบ ความคิดเห็นแสดงออกได้ทางการพูดหรือการ
เขียน โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารของแต่ละ
บุคคล เข้ามาเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ซึ่งความคิดเห็นนั้น อาจจะเป็นไปได้ในทางเห็นด้วย
หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ซึ่งไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดแน่นอน

2. ลักษณะของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของความรู้สึก การตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเห็นได้จาก การที่นักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป

นาม สงวนทรัพย์ (2535 : 77) ได้สรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นมี ลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความคิดเห็น คือ ความพร้อมทางจิตหรือระบบประสาท กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความคิดเห็น คือ การแสดงออกแห่งภาพทางสมอง ทางจิตเกี่ยวกับวัตถุ ปัจเจกชน และ สถานการณ์ต่าง ๆ

2. ความคิดเห็น ไม่ใช่สิ่งติดมาแต่กำเนิด หากแต่เป็นการเรียนรู้ของมนุษย์

3. ความคิดเห็นทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลควรประพฤติ หรือแสดงปฏิกิริยา ในอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อปัจเจกชน วัตถุ หรือสถานการณ์ต่างๆ

สรุปว่า ลักษณะความคิดเห็น จะแสดงออกมาต่อสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคน วัตถุหรือ สถานการณ์ต่างๆ แบ่งออกและลบ คือ ความรู้สึกที่ดี – ไม่ดี ชอบ – ไม่ชอบ พอใจ – ไม่พอใจ ซึ่ง เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมในสังคมนั้นๆ ที่กระตุ้นให้แสดงความรู้สึกนึก คิดออกมา

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความต่างๆ พบได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ความคิดเห็นนั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวไว้ดังนี้

จำเรียง ภาวิจิตร (2536 : 248 - 249) ได้กล่าวว่า สาธารณมติหรือมติมหาชน หมายถึง ทศนคติความรู้สึกและความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มต่างๆ เฉพาะกลุ่มเกี่ยวข้องกับ ประเด็นความสนใจหรือปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่ง สาธารณมติประเด็น ใดๆ ก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดใน ประเทศ แต่ความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ตกลงกันไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายกันให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียในที่สุดเกิดการ ตัดสินใจร่วมกันเป็นมติออกมา คุณภาพของมติมหาชนหรือสาธารณมติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ประเด็นดังนี้ คือ

1. การอภิปรายของสาธารณะชน ซึ่งต้องมีความกระตือรือร้น มี ประสิทธิภาพและสามารถเปลี่ยนมติในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้

2. มีข่าวสารและข้อมูลที่เพียงพอ
3. มีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก
4. คุณภาพของภาวะความเป็นผู้นำต้องดี เพราะความคิดเห็นของผู้นำและผู้เชี่ยวชาญจะมีอิทธิพลต่อสาธารณชนดี

5. กลุ่มกดดันจะแสวงหาผลประโยชน์หรือข้อ ได้เปรียบจากการสนับสนุนของผู้มีอำนาจในสังคม

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อสาธารณชนซึ่งมีปัจจัยหลายประการ เช่น

1. ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่ว ๆ ไป ย่อมมีความแตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้สูงอายุกับผู้เยาว์ ระหว่างชาวชนบทกับชาวเมือง และระหว่างผู้มีรายได้ต่ำกับผู้มีรายได้สูง

2. กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) โดยปกติจะคบหาสมาคมกัน หรือกระทำสิ่งใดให้แก่ผู้ใดนั้นความคิดเห็นที่มักจะคำนึงถึงก็คือ มีอะไรร่วมกันได้ หรืออ้างอิงกันได้ เช่น อาชีพแบบเดียวกันเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน แต่ละคนย่อมกำหนดหรือระบุกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกหรือเป็นกลุ่มที่ตนเองมีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่ม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสาธารณชนดี

3. กลุ่มกระตือรือร้นและกลุ่มเฉื่อยชา (Active and Passive Groups) ผู้ที่สนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ย่อมมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษและก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ได้ในที่สุดและสามารถมีอิทธิพลต่อสาธารณชนดีโดยเฉพาะการจูงใจให้คนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในประเด็นต่างๆ ได้ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มเฉื่อยชาที่ไม่มีบทบาทอะไรนักต่อสาธารณชนดี

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2540 : 50) ได้กล่าวว่า “อายุ มีผลต่อเจตคติของบุคคล ส่วนใหญ่มักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปได้ยาก ซึ่งทำให้มีผลต่อเจตคติของเขาเอง นอกจากอายุแล้วยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ปฏิกริยาของบุคคลต่อสิ่งเร้า ข่าวสาร เป็นต้น บุคคลที่แตกต่างกัน จะมีปฏิกริยาไม่เหมือนกัน ผลที่จะมีต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความคิดย่อมแตกต่างกันไปด้วย”

รัชนี พิทักษ์ญาติ (2546 : 20) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เพราะการศึกษาจะทำให้คนนั้นๆ มีความรู้เรื่องต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น คนที่มีความรู้มาก มักจะมีความความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

1.2 ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น

1.3 สภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และต่อสังคม และกลุ่มเป็นส่วนรวม

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 การอบรมของครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่ของบุคคลใน ครอบครัวสั่งสอนโดยตรงและทางอ้อม ให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนหรือรับเอาระเบียบวิธี กฎเกณฑ์ค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มนั้น ได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มนั้น

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อ บุคคลในกลุ่มใด หรือสังคมใดก็ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น และในที่สุดก็มักจะมีความคิดเห็นคล้ายตามไปกับกลุ่มและสังคมนั้นด้วย

2.3 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มี อิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล หรือเป็นสิ่งที่สร้างความคิดทั้ง ทางบวกและทางลบ

สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการตัดสินใจ ประเมินค่า หรือแสดง ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดของแต่ละบุคคล ในเรื่องจะประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยแวดล้อม ปัจจัยส่วนบุคคลจะประกอบด้วย ความรู้ ความเชื่อ สถานภาพทางสังคม และประสบการณ์ ปัจจัยแวดล้อมประกอบด้วย ครอบครัว สังคม และสื่อมวลชน

4. การวัดความคิดเห็น

จากการศึกษาค้นคว้า หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต พบว่าการวัด ความคิดเห็นนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531 : 3) ได้กล่าวถึงมาตราวัดทัศนคติและความเห็นที่
ใช้กันอยู่แพร่หลาย มี 4 วิธี คือ

1. วิธีการเธอร์ส โตน (Thuston's Method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดออกเป็น
ปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่า
เป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal-Appearing Intervals)

2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความ
คิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันได้ จาก
อันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ เอส ดี สเกล (Semantic Differential Scale : S – D
Scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกัน
ข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี – เลว , ขยัน – ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีของลิเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติและ
ความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถ
แสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้
เลือก 4 หรือ 5 คำตอบ และให้คะแนน 5,4,3,2,1 หรือ +2,+1,0,-1,-2 ตามลำดับ

วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545 : 102 – 107) อธิบายว่า การวัดเจตคติ หรือ
ทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ (S – D Scale = Semantic
differentialscale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกัน
ข้าม เช่น ดี – เลว , ขยัน – ขี้เกียจ เป็นต้น

2. วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติหรือ
ความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตราวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถ
สร้างทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบซึ่งอาจมีคำตอบให้
เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ

3. วิธีกัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติ หรือ
ทัศนคติ หรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง – ต่ำ แบบ
เปรียบเทียบกันและกันได้ อย่างต่ำสุดหรือสูงสุดและแสดงถึงข้อคิดสะสมของข้อคิดเห็น

4. วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นวิธีการสร้างมาตราวัด ออกเป็นมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและ เสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างต่างกัน

Show and Whight. (1976 : 28 – 29) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นสามารถทำได้ดังนี้

1. การฉายภาพ เป็นการวัดโดยใช้จินตนาการ โดยการใช้ภาพเป็นการ กระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็น
2. การสัมภาษณ์เป็นการซักถามบุคคลให้ได้ข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
3. การใช้แบบสอบถามเป็นการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา
4. การให้เล่าความรู้สึก เป็นการให้เล่าความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ออกมา

สรุปว่า การวัดความคิดเห็นเป็นการวัดความรู้สึก ทัศนคติ โดยอาจใช้วิธีวัดแบบ สเกลวัดความต่างทางศัพท์ วิธีลิเคิร์ทสเกล วิธีกัทแมนสเกล วิธีเทอร์สโตนสเกล หรือ การวัดความคิดเห็นจากการฉายภาพ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการให้เล่าความรู้สึก ซึ่งผู้ วัดสามารถเรียกใช้ได้ตามความเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือนิยามไว้มากมายซึ่ง ส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญที่คล้ายคลึงกัน จะต่างกันบ้างก็คือสำนวน และรายละเอียดปลีกย่อยพิจารณาได้ดังนี้

ธนศวร์ เจริญเมือง (2537 : 62) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า “เป็นการ ปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดย อิสระและได้รับอำนาจโดยอิสระ ซึ่งความรับผิดชอบสามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุม ของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ใต้ไว้ ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า “เป็นการปกครอง โดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองใน ท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระและได้รับอำนาจโดยอิสระ ซึ่งความ

รับผิดชอบสามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศมิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตย”

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2538 : 9) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น คือ “การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย”

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539 : 21) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามแนวความคิดที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมจะเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน”

วิญญู อังคนารักษ์ (2539 : 4) ได้ให้ความหมายว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมิงบประมาณ”

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2542 : 2) ได้ให้นิยามไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่มีผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ แลโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่การปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้จะถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง”

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์ (2543 : 415) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และในนัยนี้

จะเกิดมีองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้ สำนักงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะของการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นจัดทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครอง และบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชน โดยให้เหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมีงบประมาณเป็นของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร

ลิขิต ชีระเวทิน (2548 : 159) ได้ให้ความหมาย การปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำลงมาจากระดับชาติ หรือระดับมลรัฐและรัฐ (ในกรณีประเทศเป็นสหพันธรัฐหรือรัฐรวม) ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายที่มีอำนาจเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่น โดยตนเอง รวมทั้งอำนาจการเก็บภาษีหรือการให้แรงงานเพื่อบรรลุมัตถุประสงค์ที่วางไว้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานดังกล่าวนี้ อาจจะได้รับคัดเลือกตั้งหรือจากการจัดสรร (แต่งตั้ง) ขึ้นมาโดยท้องถิ่นก็ได้ โดยอธิบายเพิ่มเติมว่า “การปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองตนเองของชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีองค์กรเกิดขึ้น ทำหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่กำหนดมีอำนาจในการบริหารงานคลัง มีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจ และมีสภาของท้องถิ่นเป็นองค์กรที่สำคัญขององค์กรนั้น”

Daniel.wit (อ้างถึงใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2541 : 30) ได้ให้นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองรวมทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาอยู่ที่ประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารปกครองท้องถิ่นจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง โดยเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์การอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและการบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

Haris G.Montagu (อ้างถึงใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2541 : 30) ได้ให้นิยามของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้มีการเลือกตั้งโดย

อิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งคนสามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ภายใต้กฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด”

William A. Robson (อ้างถึงใน ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศที่รัฐจัดตั้งขึ้น โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) แต่ต้องไม่มากจนมีผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ ซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และมีองค์กรที่จำเป็น (Necessary Organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง”

สรุป เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ได้หมายความว่า การปกครองรูปแบบหนึ่งในระดับท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกระจายอำนาจและหน้าที่บางประการให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ โดยมีพื้นที่เป็นของตนเอง มีประชากรและรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด มีอิสระในการปกครองตนเอง บริหารการเงินการคลังด้วยตนเอง ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเสนอ การตัดสินใจ การตรวจสอบการบริหารงาน การแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนของตนได้หรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจากกาเลือกตั้งโดยตรง ทั้งนี้การบริหารงานยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล

1. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารต่างๆ วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2542 : 8) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอ ที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญ ให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้อย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน

2. เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็แตกต่างกันไปด้วย การจัดหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาล ไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชน ระเบียบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น คือ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล และหน่วยการปกครองท้องถิ่นยังเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชน ระเบียบประชาธิปไตยโดยตรง

2. องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ต่างๆ พบได้ว่าองค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

อรรถัย กักพล (2544 : 187) ได้กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริการสาธารณะแก่ประชาชนที่มาจากหลักการกระจายอำนาจภายใต้การ

กำกับดูแลของรัฐ ซึ่งการที่ท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 5 ประการ คือ

1. มีการกำหนดพื้นที่หรือชุมชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบให้ชัดเจนมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มาจากประชาชน
2. มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารในเขตความรับผิดชอบ
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการปกครองตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. มีการโอนอำนาจหน้าที่ที่หลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
5. มีความอิสระในการบริหาร โดยมีฐานะทางกฎหมายมีอำนาจในการหารายได้การจัดทำงบประมาณรายจ่าย มีแหล่งรายได้ และบุคลากร

สรุป ได้ว่า องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีพื้นที่หรือชุมชนอยู่ในความรับผิดชอบชัดเจน สมาชิกและผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีการกระจายอำนาจให้กับประชาชนมีส่วนร่วมและมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองมีงบประมาณเป็นของตนเอง และอยู่ในการกำกับกับดูแลจากส่วนกลาง

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนักวิชาการได้กล่าวไว้หลายท่านดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2543 : 53) ได้กล่าวถึงความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากแนวคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นยึดตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองและสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย โดยได้สรุปไว้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสถานบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่ามี ความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้ง จะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลยพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการ

ของท้องถิ่นนับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่น จะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคย มีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบบประชาธิปไตย ประการหนึ่งคือการปกครองตนเองมิใช่เป็นการแค่การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบืองบ การปกครองตนเอง คือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงของประชาชนด้วยวิธีการประชาธิปไตยต่างๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตนนอกจากนี้ การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หรือการกระจายอำนาจในระดับต่ำที่สุด คือ รากหญ้า (Grass Roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบสำคัญยิ่งขาดอันหนึ่งคือการขาดรากฐานในท้องถิ่น

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น มีขึ้นเพื่อการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้

3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลไม่สามารถจะดำเนินการในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงเพราะในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหา หรือการจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่เกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนใน

ท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้อง รับผิดชอบต่อความต้องการทุกอย่าง และไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ถูกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวพันกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการ ปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเองแล้ว หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเอง แล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายลงไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุมดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะ ดำเนินการในเรื่องที่สำคัญหรือกิจการใหญ่ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดย ส่วนรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่างๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวของ การดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่าง ตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาอื่นต่างกันออกไป ผู้ให้บริการหรือแก้ไข ปัญหาให้ถูกจุดหรือสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหา และ ความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังหน่วยเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงาน ได้เสร็จสิ้นภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของ ประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การที่จะ ได้รับการเลือกตั้งย่อมต้องการการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น เป็นพื้นฐานที่ดีต่อ อนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ใน ประเทศไทยผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียงล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรี หรือ ผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน จนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงใน ระดับชาติ

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบท พึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่นยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบ พึ่งตนเอง ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบทที่ผ่านมายังมีอุปสรรค สำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบท ที่สัมฤทธิ์นั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดการร่วมมือร่วมแรงกัน

โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงเช่นนั้นแล้ว การพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นยัดใส่” หรือ “กึ่งหยิบยื่นใส่” เกิดความคาดหวังว่าทุกปีจะมี “ลาภลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงทำให้เกิดลักษณะการพึ่งพาตนเอง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญของการพัฒนาชนบทอย่างยิ่ง

โกวิท พวงงาม (2548 : 15 – 17) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจาก

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานบันการศึกษาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบอบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งเป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง
 2. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้าง จะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย
 3. การปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะเริ่มทำให้ประชาชนเกิดการรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่นการต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมืองในที่สุด
 4. การปกครองท้องถิ่น อาจจะต้องทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นเสมอ จะส่งผลทำให้เกิดความึกตักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา
 5. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพทางการเมืองมีระดับสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมนิยศรจากประชาชน จึงทำให้ได้รับเลือกตั้งในระดับที่สูงขึ้น
- สรุป ความสำคัญของการเมืองท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้การปกครองตนเอง สามารถตอบสนองความ

ต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะประชาชนในพื้นที่จะรู้ปัญหาของตนเองดีและแก้ไขได้ตรงจุด ช่วยแบ่งเบาภาระของส่วนกลาง และจะเป็นองค์กรที่สร้างผู้นำในทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

4. หน้าที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการ ได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

อุทัย หิรัญโค (2531 : 16) ได้กล่าวว่า เมื่อรัฐบาลได้กระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว องค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการแก่ประชาชนและท้องถิ่น ทั้งนี้หลักการที่จะกำหนดว่าหน้าที่ใดควรให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ โดยให้ข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาถึงกำลังเงิน กำลังงบประมาณ เพราะในท้องถิ่นหลายแห่งยังประสบกับปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ไม่สามารถดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบกว้างขวางเกินกำลังของตนได้

2. การพิจารณาถึงกำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพราะกำลังคน และเครื่องมือ เครื่องใช้ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นให้ได้ทั่วถึง

3. หน้าที่รับผิดชอบของท้องถิ่น ควรจะเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากกิจการนั้นเกินกว่าภาระหรือเป็นนโยบายซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศทั้งประเทศก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรืองานทะเบียนที่ดิน ที่สาธารณะ เป็นต้น การกำหนดหน้าที่ที่รับผิดชอบให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นดำเนินการที่อยู่ในบางประเทศ มีข้อพิจารณาดังนี้

3.1 เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน (Environmental Service and Convenience or Communical Service) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โบราณสถานของท้องถิ่นตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรอื่น ๆ นอกจากนั้นในด้านอำนวยความสะดวกในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น หน้าที่ต้องรับผิดชอบ ได้แก่ การจัดทำถนน สะพาน สะพานคนเดินข้าม สวนสาธารณะ สวนหย่อม การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น งานเหล่านี้เป็นงานที่เกี่ยวข้องพัน

กับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนท้องถิ่นที่จะมารับบริการ จึงควรจะเป็นหน้าที่ของหน่วย
การปกครองท้องถิ่นดำเนินการ

3.2 งานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย (Protective Service) ได้แก่ งานตำรวจ งานดับเพลิง เป็นต้น

3.3 งานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม (Social Welfare Service) งานด้านนี้
เป็นงานที่มีความสำคัญสำหรับคนในท้องถิ่นเป็นอันมาก ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีขึ้น หรือต้องรับผิดชอบร่วมมือกับรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหา เช่น
การจัดให้มีหน่วยบริการทางสาธารณสุขในท้องถิ่นเพื่อบริการประชาชน การจัดให้มีศูนย์
เยาวชน การจัดให้มีสถานสงเคราะห์เด็กและคนชรา คนพิการ รวมทั้งงานที่ให้ความบันเทิงกับ
ประชาชนในชุมชน เช่น การจัดสวนสาธารณะสำหรับประชาชน หรือจัดห้องสมุดประชาชน
ในท้องถิ่น เป็นต้น

3.4 งานที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ของท้องถิ่น (The Trading or Commercial Service) งานประเภทนี้ถือเป็นกิจการที่บริการให้ประชาชน ซึ่งหากปล่อยให้เอกชนเข้า
ดำเนินการอาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงต้องรับมาดำเนินการเอง
กิจการเหล่านี้ ได้แก่ การจัดตั้งสถานธนาภิบาล หรือ โรงจมน้ำ การจัดตลาด การจัดบริการเดิน
รถ เป็นต้น และงานต่างๆ นี้เป็นงานที่มีรายได้ โดยสามารถเรียกค่าบริการจากประชาชนได้
ลักษณะการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยการปกครองท้องถิ่นรับไปดำเนินการนั้น กระทำ
ได้ 2 ลักษณะ

3.4.1 บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติอันเป็นการทั่วไป
ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือความคล้ายคลึงกัน เช่น การบัญญัติหน้าที่
ของเทศบาลในพระราชบัญญัติเทศบาลที่กำหนดให้เทศบาลทุกเทศบาลมีหน้าที่ซึ่งแบ่ง
ออกเป็นหน้าที่บังคับให้กระทำหน้าที่ให้เลือกกระทำได้

3.4.2 บัญญัติไว้ในกฎหมายเป็นการเฉพาะเจาะจง แต่ละหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่นในลักษณะนี้รัฐบาลจะตรากฎหมายหรือพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่รับผิดชอบขึ้นมาพร้อมๆ กับกฎหมายนั้น เช่น การตรา
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 ก็ได้กำหนดหน้าที่
รับผิดชอบไว้ชัดเจน

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น จะยึดหลักการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ทำให้เกิดการพัฒนาระบบพึ่งตนเอง ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการบริหารการพัฒนาจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมาจากกรณีเริ่มช่วยตนเองของคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัย โครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเองซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบลหมู่บ้านและชุมชน มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลสุขทุกข์และให้บริการประชาชนในหมู่บ้านตำบล แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

จากการศึกษาเอกสาร เอกสาร งานวิจัย ได้มีผู้อธิบายความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

อุดม เชยกิจวงศ์ (2544 : 32 – 33) อธิบายไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีราษฎรเลือกตั้งผู้แทนแต่ละหมู่บ้านเข้าไปเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในการบริหารงานของบริหารงานของตำบลองตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดย พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กล่าวคือ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยนั้น อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นไว้ด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากสภาพแห่งสภาตำบลนับแต่วันที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป และให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 3) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญในหมวด 9 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น มาตรา 258 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2546 โดยมีการยกเลิกชื่อเรียก “คณะกรรมการบริหารและกรรมการบริหาร” โดยให้ใช้ชื่อ “คณะผู้บริหาร” และชื่อเรียก “ประธานกรรมการบริหาร” เปลี่ยนเป็น “นายกองค์การบริหารส่วนตำบล” “รองประธานกรรมการบริหาร” เปลี่ยนเป็น “รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล” เปลี่ยนชื่อเรียก “ข้อบังคับตำบล” เป็น “ข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล” และยกเลิกไม่ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเลขานุการคณะผู้บริหาร ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2546 รัฐสภาได้พิจารณาผ่านกฎหมายท้องถิ่นแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาของสาระของกฎหมายคือ การกำหนดให้ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชนในท้องถิ่น นับตั้งแต่นั้นมา ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบของไทยมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชนเหมือนกันทั่วประเทศ

1. หลักเกณฑ์และขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล

โกวิท พงงาม (2550 : 154 – 156) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) ซึ่งได้บัญญัติให้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ไม่น้อยในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท

โดยไม่รวมเงินอุดหนุน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

1. เกณฑ์การแบ่งขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจุบันหลักเกณฑ์และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 3 ขนาด

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 20 ล้านบาทขึ้นไป

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6 - 20 ล้านบาท

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท

2. หลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการแบ่งขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ คือ

2.1 เกณฑ์ระดับรายได้

2.1.1 รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

2.1.2 รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6 - 20 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

2.1.3 รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลเล็ก

2.2 เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านค่าใช้จ่ายบุคลากร

2.3 เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.3.1 จำนวนพื้นที่

2.3.2 จำนวนประชากร

2.3.3 จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน

2.3.4 จำนวนโรง จำนวน โรงฆ่าสัตว์

2.3.5 จำนวนตลาดสด

2.3.6 จำนวน โรงงานนิคมอุตสาหกรรม

2.3.7 จำนวน โรงเรียน

2.3.8 จำนวนศูนย์พัฒนาเด็ก

2.3.9 จำนวนโรงแรม

2.3.10 จำนวนศาสนสถาน

2.3.11 จำนวนสถานพยาบาล

2.3.12 จำนวนศูนย์การค้า

2.3.13 การประกาศให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเขตควบคุมอาคาร

2.3.14 การประกาศให้ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาด

และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.3.15 จำนวนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.3.16 จำนวนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

2.3.17 จำนวนโครงสร้างราชการ

2.3.18 จำนวนหน่วยกิจการพาณิชย์

2.4 เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

2.4.1 ประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บรายได้

2.4.2 ประสิทธิภาพด้านการบริหารแผนงานและงบประมาณ

2.4.3 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านงานบุคคล

2.4.4 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการบริการ

2.5 เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านธรรมาภิบาล

2.5.1 หลักนิติธรรม

2.5.2 หลักความโปร่งใส

2.5.3 หลักคุณธรรม

2.5.4 การมีส่วนร่วมของประชาชน

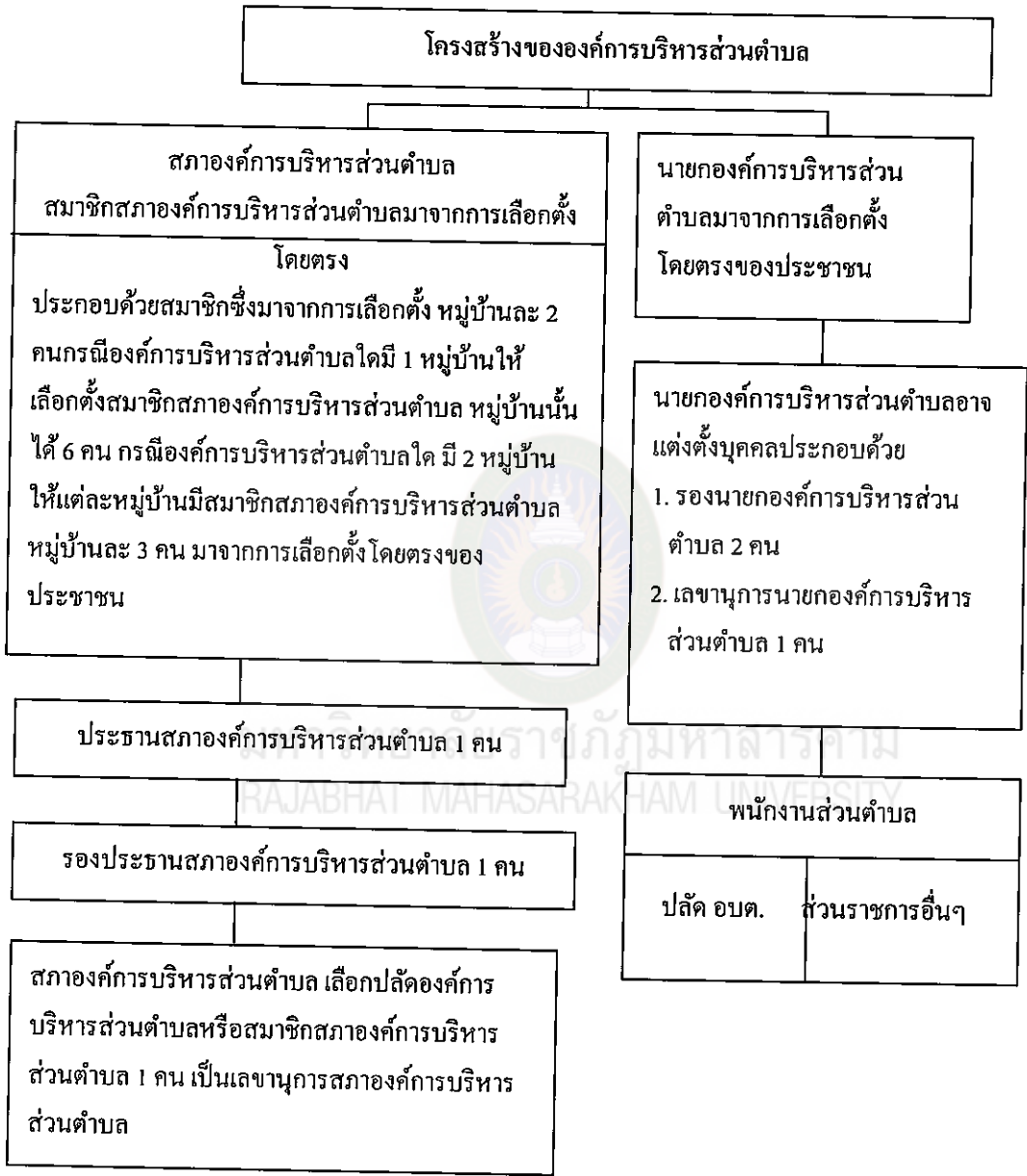
2.5.5 หลักความรับผิดชอบ

2.5.6 หลักความคุ้มค่า

2. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่เกิดขึ้น จากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหมวด

ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดง โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) ที่มา : กรมการปกครอง (2547)

1. สภากงศ์การบริหารส่วนตำบล (สภากงศ์การบริหารส่วนตำบล) เป็นองศ์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกองศ์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านในเขตองศ์การบริหารส่วนตำบลนั้นหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีเขตองศ์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภากงศ์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน เขตเลือกตั้งสมาชิกองศ์การบริหารส่วนตำบล คือ เขตหมู่บ้านสภากงศ์การบริหารส่วนตำบลมีประธานองศ์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งเลือกมาจากสมาชิกองศ์การบริหารส่วนตำบล แล้วให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภากงศ์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ประธานและรองประธานดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาหรือมีการยุบสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล สภากงศ์การบริหารส่วนตำบลมีวาระ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และสมาชิกองศ์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

1.1 ถึงคราวออกตามอายุของสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ตาย

1.3 ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

1.4 เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องศ์การบริหารส่วนตำบล

1.5 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากงศ์การบริหารส่วนตำบล

1.6 ไม่ได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

1.7 ขาดประชุมสภากงศ์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุผลสมควร

1.8 สภากงศ์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย

1.9 ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองศ์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภากงศ์การ

บริหารส่วนตำบลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

2. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ซึ่งไม่ใช่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ จะดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แม้ดำรงตำแหน่งไม่ครบ 4 ปี ก็นับเป็นหนึ่งวาระ

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าหรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
3. ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3. สภากงค้การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

โกวิทย์ พวงงาม (2547 : 12) สภากงค้การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

3.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

3.4 เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

3.5 รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

3.6 ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

3.7 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้

3.8 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

4.1 ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

4.2 อำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 35/5 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ดังนี้

4.2.1 กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับฝัดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย

- 4.2.2 สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.2.3 แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.2.4 วางระเบียบเพื่อให้งานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 4.2.5 รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น
- 4.3 ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.4 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภา และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน
- 4.5 กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกยุบ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้นิ่งช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้
- ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน นอกจากนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถมอบอำนาจในการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติราชการแทนได้

5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- 5.1 ถึงคราวออกตามวาระ
- 5.2 ตาย
- 5.3 ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

5.4 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

5.5 กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2 ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 คือ

5.5.1 ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

5.5.2 รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

5.5.3 เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำบทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สภากองการบริการส่วนตำบล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็น โดยตำแหน่ง

5.6 ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้า หรือมาตรา 92

5.6.1 การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้า คือการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยอมนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งปรับปรุงแก้ไขโดยคณะกรรมการซึ่งตั้งโดยนายอำเภอเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งจากกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่รับหลักการหรือไม่เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่เสนอ โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งแรก เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาใหม่ภายใน 7 วัน นับแต่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากนายอำเภอ กรณีนี้ใช้นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

5.6.2 การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 92 คือ นายอำเภอสอบสวนแล้วปรากฏว่า กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่จริง กรณีนี้ นายอำเภอสามารถเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งได้

5.7 ถูกจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

5.8 ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเห็นว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำรงตำแหน่งต่อไป ตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

6. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

บัญญัติ พุ่มพันธ์ (2548) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ตามมาตรา 66 มาตรา 67 มีดังนี้

1. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง

กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

3. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 68 ดังต่อไปนี้

- 3.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

สวนสาธารณะ

- 3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 3.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 3.12 การท่องเที่ยว
- 3.11 การผังเมือง

4. หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของ ประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การ บริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

5. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

6. มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล

7. ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000 บาท

8. ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการชั่วคราวโดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม

9. ทำกิจกรรมนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อทำกิจการร่วมกันได้

10. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ ตาม (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542 : 43 – 44)

10.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

10.2 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

10.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

10.4 การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ

10.5 การสาธารณูปการ

10.6 การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ

10.7 การพาณิชย์ และส่งเสริมการลงทุน

10.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

10.9 การจัดการศึกษา

10.10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา

และผู้ด้อยโอกาส

10.11 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

10.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

10.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

10.14 การส่งเสริมกีฬา

10.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

10.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

10.17 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

10.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

10.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

10.20 การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

10.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

10.22 การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

10.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณูปโภคสถานอื่น ๆ

10.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10.25 การผังเมือง

10.26 การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

10.27 การดูแลรักษาที่สาธารณะ

10.28 การควบคุมอาคาร

10.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

10.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

10.31 กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

7. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

โกวิทช์ พวงงาม (2552 : 260 – 264) ได้กล่าวถึง รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีรายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ดังนี้

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

- 1.1 ภาษีบำรุงท้องที่
- 1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 1.3 ภาษีป้าย
- 1.4 อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
- 1.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- 1.6 ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากรซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.7 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา
- 1.8 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนัน
- 1.9 อากรรังนกนางแอ่น
- 1.10 ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 1.11 เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง
- 1.12 ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 1.13 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.14 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 1.15 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 1.16 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 1.17 ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 1.18 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนด
2. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
3. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้ประเภทอื่นๆ
 - 3.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
 - 3.5 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

3.6 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

4.1 กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล

4.2 การกู้ตามข้อ 1 กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบล

4.3 การกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

8. แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

8.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองจากภาษีอากรต่างๆ ได้แก่

8.1.1. ภาษีบำรุงท้องที่

8.1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

8.1.3 ภาษีป้าย

8.1.4 อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการ

ฆ่าสัตว์

8.2 รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

8.2.1 อากรรังนกนางแอ่น

8.2.2 ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

8.2.3 เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการ

ประมง

8.2.4 ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

8.2.5 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

8.3 รายได้ที่ได้รับการจกสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นรายได้ที่เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับการจัดสรรหรือแบ่งให้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการในกฎหมายนั้นหรือกระทรวง ได้แก่

8.3.1 ภาษีและค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน เมื่อจัดเก็บได้ในจังหวัด จัดสรรให้ องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้กฎหมายว่าด้วยการนั้น (พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ร.บ.การขนส่งทางบก)

8.3.2 ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม เมื่อจัดเก็บได้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้จัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทย

8.3.3 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เมื่อจัดเก็บได้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใด แบ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทย

8.3.4 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องออกข้อบังคับเพื่อจัดเก็บเพิ่มขึ้นตามกฎหมายนั้น เป็นรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อัตราที่เรียกเก็บตามบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งที่มาของรายได้จากหลายๆ แห่ง โดยเฉพาะรายได้ที่มาจากแหล่งรายได้ของตนเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับพื้นที่หรือทรัพยากรต่างๆ ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นสำคัญ บางแห่งมีทรัพยากรในพื้นที่มากก็จะมีแหล่งที่มาของรายได้มาก บางแห่งมีทรัพยากรในพื้นที่น้อยก็มีแหล่งที่มาของรายได้น้อยการมีรายได้ก็น้อยตามไปด้วย ข้อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการพัฒนาในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มากนักน้อย

9. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อพิจารณาถึงรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีรายจ่ายเช่นกัน เป็นต้นว่าเป็นรายจ่ายประจำ เช่น ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ นอกจากนั้นรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลตามโครงการและกิจกรรมต่างๆนอกจากนั้น รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ

8. คำสาขารณูปโภค
9. เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
10. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

10. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ส่วนที่ 5 กำหนดให้มีการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

10.1 นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

10.2 เมื่อนายอำเภอเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ และได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอช้าไม่ได้ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลภายใน 15 วัน เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร โดยเร็ว ทั้งนี้ การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ไม่มีผลผูกพันกับองค์การบริหารส่วนตำบล

10.3 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอสามารถเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และให้เลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายใน 45 วัน

10.4 หากปรากฏว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอสอบสวนโดยเร็ว: ในกรณีที่ผลการสอบสวน ปรากฏว่ามีพฤติการณ์ดังกล่าวจริง ให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

บริบทของอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ประวัติความเป็นมาของอำเภอยางตลาด

อำเภอยางตลาดเดิมชื่อ อำเภอปจิมกาฬสินธุ์ ตั้งเมื่อ พ.ศ. 2451 หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2475 และแบ่งเขตการปกครองออกเป็นมณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ทางราชการเห็นว่าการตั้งชื่ออำเภอโดยใช้ทิศทางเป็นหลักจะทำให้ประชาชนเข้าใจยาก จึงเปลี่ยนชื่ออำเภอปจิมกาฬสินธุ์ ("กาฬสินธุ์ ตะวันตก") เป็น อำเภอภูแล่นช้าง ใน พ.ศ. 2456 ทั้งนี้เพื่อรักษาชื่อเมืองภูแล่นช้างไว้ไม่ให้สูญหายไป อำเภอปจิมกาฬสินธุ์ตั้งที่ว่าการอยู่ที่บ้านคงเค็ง หมู่ที่ 4 ตำบลคอนสมบูรณ์ ลักษณะอาคารที่ว่าการอำเภอเป็นอาคารสร้างด้วยไม้ทั้งหลัง หลังจากนั้นทางราชการได้ย้ายที่ว่าการอำเภอภูแล่นช้างจากบ้านคงเค็งมาตั้งที่บ้านยาง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของหนองหมาจอก ใน พ.ศ. 2460 จึงมีการเปลี่ยนชื่ออำเภอจาก "ภูแล่นช้าง" เป็นอำเภอยางตลาด ตามชื่อบ้านยางซึ่งได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญมาจนถึงปัจจุบัน

2. ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอยางตลาดตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอห้วยเม็ก และ อำเภอหนองกุงศรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอฆ้องชัย และ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

พื้นที่ : 621.084 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : 129,302 คน

ความหนาแน่น : 208.18 คน / ตารางกิโลเมตร

การปกครองส่วนภูมิภาค : อำเภอยางตลาด แบ่งพื้นที่การปกครองตาม

พระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ออกเป็น 17 ตำบล 213 หมู่บ้าน

ที่ตั้ง : ที่ว่าการอำเภอยางตลาด ถนนดินนาหน่ ตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด

จังหวัดกาฬสินธุ์ 46120 โทรศัพท์ : 043-891162, 081-8670184 โทรสาร : 043-891162

เว็บไซต์อำเภอ : <http://www.yangtalad.com>

ลักษณะอากาศ : ภูมิอากาศโดยทั่วไปร้อนชื้น

การปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่อำเภออย่างตลาดประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 17 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจั่ว
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮีเฒ่า
5. องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์
6. องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก
7. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม
8. องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี
9. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตอกแป้น
10. เทศบาลตำบลยางตลาด
11. เทศบาลตำบลอุ่มเม่า
12. เทศบาลตำบลห้วยนาคำ
13. เทศบาลตำบลโนนสูง
14. เทศบาลตำบลบัวบาน
15. เทศบาลตำบลโคกศรี
16. เทศบาลตำบลเขาพระนอน
17. เทศบาลตำบลอีต้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า งานวิจัยหลายท่านที่มีความเกี่ยวข้องและคล้ายคลึงที่มีลักษณะเดียวกันซึ่งสามารถเทียบเคียงกับงานวิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทำวิจัย ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

คมคาย มากมูล (2550) ได้ทำการวิจัย ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองคาย 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) และด้านการบริหารจัดการ (Management) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย จำแนกตามประเภทของตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ และไม่แตกต่าง 1 ด้าน คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ 3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 4) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ การดำเนินการสรรหาบุคคลอย่างเหมาะสม ควรจัดให้มีบุคลากรเพียงพอในการปฏิบัติงานควรจัดสรรงบประมาณให้มีเพียงพอกับภารกิจของเทศบาล ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับภารกิจของเทศบาล ควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผน ควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีเพียงพอ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ทันสมัยทุกรายการ ควรมีการกำหนดควิลักษณ์ของหน่วยงานให้ชัดเจน ควรมีนโยบายในการบริหารงานอย่างชัดเจน

จารุณี ธนิตกุล (2550) ได้วิจัย การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร ด้านการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และมีการดำเนินงานในระดับ

ปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการเปรียบเทียบความคิเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

จิรัชยา แส่น โศทร (2551 : 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมพบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายได้ พบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้ราษฎร ได้รับการศึกษาอบรม ด้านการจัดให้มีการบำรุงทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง และด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด พนักงานที่มี เพศ เพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยพบว่าพนักงานที่เพศ เพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สามารถ อัมปะมะ โน (2551 : 76) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานตามบทบาทของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินสาธารณะและ

กำจัดขยะมูลฝอย รองลงมาคือด้านการคุ้มครองและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตาม บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกุมภวาปี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายได้ทุกด้าน ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วน โยธา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตยา สมัตตคี (2552 : 46 -47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ทพรราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane จะ ได้ขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 389 คน และทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบ ปลายเปิด (Open form) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ .8891 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทพรราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุก ด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าความเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช มีดังนี้ควรจัดอบรมอาชีพเสริมแก่ประชาชน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.4) รองลงมาคือควร จัดโครงการอบรมเยาวชนเรื่องยาเสพติด (ร้อยละ 16.1) และควรติดไฟฟ้าแสงสว่างทุกซอยใน หมู่บ้าน (ร้อยละ 15.3) ตามลำดับ

กานต์ดา เหล่าเคน (2553) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการดำเนินงานตามบทบาท

หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกตามรายด้าน จำนวน 8 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการ ป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ ด้านการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก และด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ สังกัด แตกต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน ขององค์การบริหารส่วน ตำบล พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดแตกต่างกัน ต่อการดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมย วดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันต่อการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบล พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มัตติกา กอมาตย์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน องค์การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานบริหารส่วน ตำบล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม แล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากปัญหาสูงสุด ไปหาน้อยสุด ได้แก่ ด้านการ บริหารงานคลังและงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไปและด้านบริหาร งานช่าง ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณมี ปัญหาการบริหารงานคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานบุคคลมีปัญหาการบริหารงานคือ การเรียกเก็บเงินเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย ด้านการบริหารทั่วไป มีปัญหาการบริหารงาน คือ การบริหารงานไม่ยึดหลักคุณธรรม

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Mamming. (1992 : 4028-A) ทำการวิจัยสภาพความพึงพอใจและสภาพความไม่พึงพอใจการดำเนินงานของอาจารย์ฝ่ายบริหารในรัฐเวอร์จิเนีย โคนใช้ทฤษฎีปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนของเฮอรัชเบอร์ก และการยอมรับนับถือเห็นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดและงานที่ทำนั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นปัจจัยกระตุ้น ส่วนปัจจัยค้ำจุนของเฮอรัชเบอร์กที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การปกครองบังคับบัญชาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับชุมชนถือเป็นตัวค้ำจุนและเห็นว่าสภาพการทำงานมีความสำคัญมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์กับคณะกรรมการโรงเรียนเห็นว่าเป็นตัวจูงใจที่สำคัญเช่นเดียวกัน

Fara Azamat. (2002) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Goodgovernance and Market-Besed : a Study of Bangladesh ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศที่กำลังพัฒนา ตัวชี้วัดทั้ง 6 ของหลักธรรมาภิบาลทำให้ทราบว่า ธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งหลักการเหล่านี้ได้กระจายทั่วไปโดยเฉพาะหลักความรับผิดชอบหลักการที่ทำให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง การลดการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐบาล การมีหลักนิติธรรมที่ใช้ควบคุมการคอร์รัปชัน การวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่าการขาดหลักธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความยั่งยืนในเรื่องการปฏิรูปตลาดภายในประเทศซึ่งดำเนินการโดยภาคเกษตรกรรมของประเทศบังคลาเทศ

Ved P. Nanda. (2003) ได้ทำการวิจัยเรื่อง The Governance Concept Revisited. จากการศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับประเทศกำลังพัฒนาที่รับการช่วยเหลือ ไม่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานและพอจะเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ ซึ่งจะรวมถึงการขาดเสถียรภาพทางการเมือง หลักกฎหมาย หลักการควบคุมการทุจริตและหลักความรับผิดชอบที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติและการศึกษาวิจัยยังพบอีกถึงแม้จะมีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในประเทศกำลังพัฒนา แต่ระดับความยากจนของประเทศเหล่านั้นก็ยังมีสูงอยู่ ตลอดถึงการบริหารงานที่ไร้ประสิทธิภาพ ก็ยังเป็นประเด็นหลักในการใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์กรที่จะเชื่อมโยงไปหาประชาชนและการเลือกปฏิบัติเป็นเรื่องที่แก้ไขยากพอสมควรเพราะเป็นเรื่องบริบททางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศที่ได้รับ การช่วยเหลือ

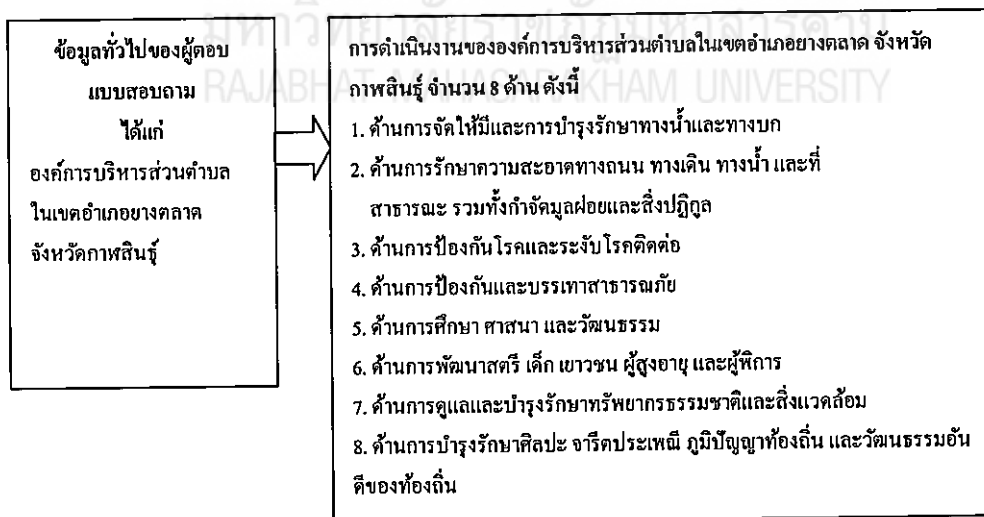
จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังประสบปัญหาในการดำเนินงาน ทั้งนี้เกิดจากปัญหาตัวบุคคลเอง ปัญหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่ดี ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานพัสดุ ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านการบริหารงานช่าง และปัญหาการดำเนินงานด้านอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บัญญัติไว้พบว่ายังมีปัญหาอยู่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้กรอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำขององค์การบริหารส่วนตำบลที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 จำนวน 8 ด้าน มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ครั้งนี้ ใน อนุ (9) ผู้วิจัย ไม่ได้นำมาเป็นกรอบแนวความคิดเพราะถือว่าเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวความคิด การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 63,588 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์, 2558)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 397 คน

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1970 : 725)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (โดยการวิจัยในครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

$$\text{แทนค่าจากสูตร} \quad n = \frac{63,588}{1 + 63,588 \times .05^2}$$

$$n = 397.499$$

กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 398 คน

2.2 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 9 แห่ง โดยการใช้วิธีการแบ่งแบบชั้นภูมิ

2.3 หลังจากได้แบ่งชั้นภูมิของกลุ่มตัวอย่างแต่ละแห่งแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จนครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนหน่วยกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด	7,130	45
องค์การบริหารส่วนตำบลหัวจัว	7,644	48
องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ	4,322	27
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮีเฒ่า	4,933	31
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์	8,013	50
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก	7,420	46
องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม	14,665	92
องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี	5,737	36
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตอกแป้น	3,724	23
รวม	63,588	398

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกตาม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งระดับของผลการดำเนินงาน ออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคอร์ (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยคำถามจะครอบคลุมถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหน้าที่ที่ต้องทำ จำนวน 8 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร วรรณกรรม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกำหนดขอบเขตคำถาม ให้สอดคล้องครอบคลุมกรอบแนวความคิดและองค์ประกอบที่จะทำให้ทราบถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารดังนี้

1.4 นำร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามฉบับร่าง

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดค่า (IOC Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli and Hambleton (สมนึก ภัททิยธรณี 2544: 219 – 233) โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ให้คะแนน	+ 1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	- 1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- เกณฑ์
1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้
 2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. ศ.ต.ท.ชัยพร ภูถิถ้วน ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาแบบสอบถาม

2. นางวิรงรอง ศรีพอ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดโรงเรียน กาฬสินธุ์พิทยาสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 คุณวุฒิกศศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) , ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางวชิราภรณ์ ทิพย์ศิริ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ สังกัดโรงเรียน กาฬสินธุ์วิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 24 คุณวุฒิปริญญา โท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติวัดผลการวิจัย

3. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในเขต อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ความ เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ .89 (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 95)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านมาทดสอบ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และ นำมาใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกองค์ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างกับประชาชน ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. กำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ องค์การบริหารส่วนตำบล ละ 1 คน เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลาและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ผู้วิจัยได้นำมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ

2. นำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสคำตอบและให้คะแนนในแต่ละข้อให้เป็นตัวเลขประจำแบบสอบถามทั้งหมด ตามแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (General coding Form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูล เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นรายข้อ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

ผลการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ผลการดำเนินงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ผลการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ผลการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน

ผลการดำเนินงานน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเพื่อแปลความหมายปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเขียงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103) ดังนี้

ผลการดำเนินงานมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00
ผลการดำเนินงานมาก	ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50
ผลการดำเนินงานปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50
ผลการดำเนินงานน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50
ผลการดำเนินงานน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50

3. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์บันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา หน่วยงานสังกัด ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับปัญหาตามวัตถุประสงค์ ข้อ 1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเขียงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และหน่วยงานที่สังกัด สถิติที่ใช้ ได้แก่ F – Test (One – Way – ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ อภิปรายเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t
Sig.	แทน	ค่าที่บ่งบอกว่าผลการทดสอบมีนัยสำคัญที่ระดับใด
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขยงตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด		
องค์การบริหารส่วนตำบลขยงตลาด	45	10.80
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว	48	11.60
องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ	27	11.10
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮีเฒ่า	31	7.30
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์	50	11.10
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก	46	11.80
องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม	92	22.40
องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี	36	8.60
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองดอกแป้น	23	5.30
รวม	398	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ อบต.คลองขาม จำนวน 92 คิดเป็นร้อยละ 22.40 รองลงมาคือ อบต.นาเชือก จำนวน 46 คิดเป็นร้อยละ 11.80 อบต.หัวงัว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 อบต.เว่อ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 อบต.ดอนสมบูรณ์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 อบต.ยางตลาด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 อบต.นาดี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 อบต.หนองอิเฒ่า จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 และอบต.หนองตอกแป้น จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก	3.46	0.43	ปานกลาง
2	ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3.84	0.40	มาก
3	ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	3.82	0.32	มาก
4	ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4.17	0.47	มาก
5	ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	4.24	0.35	มาก
6	ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	4.04	0.35	มาก
7	ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.08	0.37	มาก
8	ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น	4.07	0.34	มาก
โดยรวม		3.98	0.20	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$; S.D.

= 0.20) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.24$; S.D. = 0.35) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.17$; S.D. = 0.47) ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.08$; S.D. = 0.37) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.07$; S.D. = 0.34) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 4.04$; S.D. = 0.35) ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 3.84$; S.D. = 0.40) ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 3.82$; S.D. = 0.32) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้านคือ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ($\bar{X} = 3.46$; S.D. = 0.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดให้มีการและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก

ข้อ	ด้านการจัดให้มีการและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	อบต.มีการวางแผนก่อสร้างถนน คสล. ได้มาตรฐาน	3.12	0.85	ปานกลาง
2	การก่อสร้างถนนลูกรังให้มีสภาพใช้งานได้ดี	3.37	0.74	ปานกลาง
3	การซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ดีอย่างสม่ำเสมอ	3.36	0.75	ปานกลาง
4	การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติถนนเป็นประจำทุกปี	3.76	0.89	มาก
5	การติดตามประเมินการใช้ถนนอย่างต่อเนื่อง	3.68	0.75	มาก
โดยรวม		3.46	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดให้มีการและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$; S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 4 การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติถนนเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.76$; S.D. = 0.87) ข้อ 5 การติดตามประเมินการใช้ถนนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.68$; S.D. = 0.75) อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ คือข้อ 2 การก่อสร้างถนนลูกรังให้มีสภาพใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 3.37$; S.D. = 0.74) ข้อ 3 การซ่อมแซมคูแลร์กษานนให้ใช้การได้ดีอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.36$; S.D. = 0.75) ข้อ 1 อบต.มีการวางแผนก่อสร้างถนน คสล. ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.12$; S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ข้อ	ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดให้มีการทำความสะอาดถนนเป็นประจำ	3.51	0.83	มาก
2	การรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดที่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ	3.71	0.77	มาก
3	การจัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประจำหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน เช่น ถังขยะ	4.05	0.56	มาก
4	จัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยในเขต อบต.อย่างทั่วถึง	4.18	0.38	มาก
5	จัดให้มีการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ชุมชนในการรักษาความสะอาด	3.73	0.49	มาก
โดยรวม		3.84	0.43	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$; S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ข้อ 4 จัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยในเขต อบต.อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.18$; S.D. = 0.38) ข้อ 3 การจัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประจำหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน เช่น ถังขยะ ($\bar{X} = 4.05$; S.D. = 0.56) ข้อ 5 จัดให้มีการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ชุมชนในการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 3.73$; S.D. = 0.49)

ข้อ 2 การรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดที่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.71$; S.D. = 0.77) และข้อ 1 การจัดให้มีการทำความสะอาดถนนเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.51$; S.D. = 0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

ข้อ	ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การค้นหาค้นหาปัญหาและสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ	3.84	0.71	มาก
2	การจัดอบรมให้ความรู้เพื่อป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	3.60	0.88	มาก
3	การเลือกแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการเกิดโรคและระงับโรคติดต่อ	4.38	0.62	มาก
4	การให้ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ โรคพิษสุนัขบ้า	3.99	0.51	มาก
5	การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข กระจายอย่างทั่วถึง	3.30	0.63	ปานกลาง
โดยรวม		3.82	0.32	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$; S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 3 การเลือกแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการเกิดโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 4.38$; S.D. = 0.62) ข้อ 4 การให้ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ โรคพิษสุนัขบ้า ($\bar{X} = 3.99$; S.D. = 0.51) ข้อ 1 การค้นหาค้นหาปัญหาและสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ ($\bar{X} = 3.84$; S.D. = 0.71) ข้อ 2 การจัดอบรมให้ความรู้เพื่อป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 3.60$; S.D. = 0.88) อยู่ในระดับปานกลางจำนวนข้อ 1 คือข้อ 5 การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข กระจายอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.30$; S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ	ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันเหตุเพลิงไหม้ ตามหมู่บ้าน เช่น ถังดับเพลิง	3.77	0.47	มาก
2	การอำนวยความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดชุดจราจรไปประจำจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย	4.29	0.65	มาก
3	การให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างทันการ เช่น เหตุเพลิงไหม้ พายุพัด น้ำท่วม	4.13	0.82	มาก
4	การจัดให้มีศูนย์รับแจ้งเหตุและประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	4.25	0.57	มาก
5	การอบรมให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยต่างๆ	4.41	0.54	มาก
โดยรวม		4.17	0.47	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$; S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ข้อ 5 การอบรมให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยต่างๆ ($\bar{X} = 4.41$; S.D. = 0.54) ข้อ 2 การอำนวยความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดชุดจราจรไปประจำจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ($\bar{X} = 4.29$; S.D. = 0.65) ข้อ 4 การจัดให้มีศูนย์รับแจ้งเหตุและประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.25$; S.D. = 0.57) ข้อ 3 การให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างทันการ เช่น เหตุเพลิงไหม้ พายุพัด น้ำท่วม ($\bar{X} = 4.13$; S.D. = 0.82) และข้อ 1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันเหตุเพลิงไหม้ ตามหมู่บ้าน เช่น ถังดับเพลิง ($\bar{X} = 3.77$; S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ข้อ	ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดให้มี อาคาร สถานที่สำหรับจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำชุมชนอย่างเหมาะสม	4.11	0.60	มาก
2	จัดให้การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด อบต. อย่างเหมาะสม	3.95	0.47	มาก
3	การจัดกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา อย่างต่อเนื่อง	4.60	0.49	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.32	0.86	มาก
5	การให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	4.23	0.50	มาก
โดยรวม		4.24	0.35	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยรวมและรายด้านพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$; S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อ คือข้อ 3 การจัดกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.60$; S.D. = 0.49) อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 4 การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.32$; S.D. = 0.86) ข้อ 5 การให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.23$; S.D. = 0.50) ข้อ 1 การจัดให้มี อาคาร สถานที่สำหรับจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำชุมชนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.11$; S.D. = 0.60) และข้อ 2 จัดให้การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด อบต. อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.95$; S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ข้อ	ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มสตรีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เช่น สนับสนุนกลุ่มสตรีศึกษาดูงานนอกสถานที่	4.41	0.53	มาก
2	การจัดกิจกรรมเพื่อให้ ผู้สูงอายุ ได้ช่วยเหลือสังคม เช่น ผู้สูงอายุถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นใน	3.43	0.68	ปานกลาง
3	โรงเรียน การสงเคราะห์ เด็ก เยาวชนให้ได้รับการบริการสาธารณสุข	3.59	0.59	มาก
4	ทราบอย่างทั่วถึง การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญให้กับ สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น วันเด็ก วันสตรี	4.50	0.53	มาก
5	วันผู้สูงอายุ วันคนพิการสากล การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยให้ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส	4.27	0.81	มาก
	อย่างทั่วถึง เช่น ซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้			
โดยรวม		4.04	0.35	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวม และรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$; S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 4 การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญให้กับ สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น วันเด็ก วันสตรี วันผู้สูงอายุ วันคนพิการสากล ($\bar{X} = 4.50$; S.D. = 0.53) ข้อ 1 การจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มสตรีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เช่น สนับสนุนกลุ่มสตรีศึกษาดูงานนอกสถานที่ ($\bar{X} = 4.41$; S.D. = 0.53) ข้อ 5 การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยให้ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส อย่างทั่วถึง เช่น ซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้ ($\bar{X} = 4.27$; S.D. = 0.81) ข้อ 3 การสงเคราะห์ เด็ก เยาวชนให้ได้รับการบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.59$; S.D. = 0.59) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 2

การจัดกิจกรรมเพื่อให้ ผู้สูงอายุ ได้ช่วยเหลือสังคม เช่น ผู้สูงอายุถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.43$; S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ	ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี	3.59	0.58	มาก
2	การวางแผนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า	4.48	0.53	มาก
3	การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.44	0.49	มาก
4	การร่วมมือหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพป่าเสื่อมโทรม	3.42	0.70	ปานกลาง
5	การจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมบวชป่า	4.46	0.57	มาก
โดยรวม		4.08	0.37	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$; S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 2 การวางแผนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า ($\bar{X} = 4.48$; S.D. = 0.53) ข้อ 3 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = 0.49) ข้อ 5 การจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมบวชป่า ($\bar{X} = 4.46$; S.D. = 0.57) และข้อ 1 การจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.59$; S.D. = 0.58) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือ

ข้อ 4 การร่วมมือหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพป่าเสื่อมโทรม ($\bar{X} = 3.42$; S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเขาสงา จังหัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จาริตปะเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ข้อ	ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จาริตปะเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น	ผลการดำเนินงาน		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	การจัดกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน จากรุ่นสู่รุ่น เช่น การจักสานไม้ไผ่ การสานเสื่อ การทำหมวกจากต้นกก	4.45	0.49	มาก
2	การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	3.60	0.59	มาก
3	การจัดประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญคูณลาน ประเพณีบุญข้าวจี่ การจัดตั้งกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)	4.48	0.53	มาก
4	การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมโบราณ	4.45	0.49	มาก
5	เช่น การไถนาด้วยควาย ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว	3.39	0.66	ปานกลาง
โดยรวม		4.07	0.34	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเขาสงา จังหัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จาริตปะเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นโดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$; S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 3 การจัดประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญคูณลาน ประเพณีบุญข้าวจี่ ($\bar{X} = 4.48$; S.D. = 0.53) ข้อ 4 การจัดตั้งกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ($\bar{X} = 4.45$; S.D. = 0.49) ข้อ 1 การจัดกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน จากรุ่นสู่รุ่น เช่น การจักสานไม้ไผ่ การสานเสื่อ การทำหมวกจากต้นกก ($\bar{X} = 4.45$; S.D. = 0.49) ข้อ 2 การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.60$; S.D. = 0.59) อยู่

ในระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ คือข้อ 5 การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม โบราณ เช่น การไถนาด้วยควาย ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว ($\bar{X} = 3.39$; S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล

ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	18.659	8	2.332	16.201	.00
	ภายในกลุ่ม	55.857	388	.144		0*
รวม		74.516	396			
ด้านรักษาความสะอาดของ ถนน ฯ	ระหว่างกลุ่ม	20.542	8	2.568	22.316	.00
	ภายในกลุ่ม	44.644	388	.115		0*
รวม		65.186	396			
ด้านป้องกันโรคและระงับ โรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	10.555	8	1.319	16.675	.00
	ภายในกลุ่ม	30.700	388	.079		0*
รวม		41.255	398			
ด้านป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	32.375	8	4.047	27.283	.00
	ภายในกลุ่ม	57.553	388	.148		0*
รวม		89.928	396			
ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	20.356	8	2.545	33.474	.00
	ภายในกลุ่ม	29.494	388	.076		0*
รวม		49.851	396			

ดำเนินงานขององค์กร บริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอขามเฒ่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	3.680	8	.460	3.888	.000*
	ภายในกลุ่ม	45.904	388	.188		
รวม		49.584	396			
ด้านคุ้มครอง ดูแล และ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4.603	8	.575	4.474	.000*
	ภายในกลุ่ม	49.894	388	.129		
รวม		54.497	396			
ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดีงามของท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	4.852	8	.607	5.743	.000*
	ภายในกลุ่ม	40.980	388	.106		
รวม		45.832	396			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.648	8	.206	5.481	.000*
	ภายในกลุ่ม	14.582	388	.038		
รวม		16.230	396			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยรวม พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงได้ทำการทดสอบรายคู่ ดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก จำแนก
 ตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านจัดให้มีการ บำรุงรักษาทางน้ำ และ ทางบก	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	3.53	-	1.00	.374	.999	1.00	.982	.993	.000*	.664
อบต.หัวจัว (2)	3.50		-	.620	1.00	1.00	.883	.915	.000*	.838
อบต.เว่อ (3)	3.30			-	.938	.446	.014*	.007*	.001*	1.00
อบต.หนองฮีเฒ่า (4)	3.45				-	1.00	.780	.822	.000*	.975
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	3.52					-	.965	.982	.000*	.723
อบต.นาเชือก (6)	3.65						-	1.00	.000*	.124
อบต.คลองขาม (7)	3.62							-	.000*	.123
อบต.นาดี (8)	2.85								-	.031
อบต.หนองตอกแป้น (9)	3.29									*

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก จำแนก
 ตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.นาดี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
 แตกต่างกับประชาชนทุก อบต. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และประชาชนในพื้นที่ อบต.
 เว่อ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกับประชาชนในพื้นที่ อบต.นาเชือก และพื้นที่
 อบต. คลองขาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่
 สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จำแนกตาม องค์การบริหารส่วน
 ตำบล เป็นรายคู่

ด้านรักษาความสะอาด ของถนนฯ	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	3.91	-	.044	.330	.954	464	.206	1.00	.955	1.00
อบต.ห้วยจั่ว (2)	3.80		*	.007	.029	.018*	.003*	.000*	.000*	.045
อบต.เว่อ (3)	3.47		-	*	*	.542	.000*	.938	.951	*
อบต.หนองฮีเฒ่า (4)	3.46			-	1.00	.981	.000*	.988	.969	.167
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	4.11 4.14				-	-	1.00	.176	.980	.244
อบต.นาเชือก (6)	3.90						-	.434	.202	.920
อบต.คลองขาม (7)	3.60							-	.339	.770
อบต.นาดี (8)	3.95								-	1.00
อบต.หนองดอกแป้น (9)										.085
										-

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่
 สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการ
 ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.ห้วยจั่ว มีความคิดเห็นต่อการ
 ดำเนินงานแตกต่างกับประชาชนทุก อบต. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และประชาชนใน
 พื้นที่ อบต.นาเชือก มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกับประชาชนในพื้นที่
 อบต.เว่อ และพื้นที่อบต. หนองฮีเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ จำแนกตาม องค์การ บริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านป้องกัน โรคและ ระงับ โรคติดต่อ	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	3.99	-	1.00	.000*	.000*	.207	.907	.693	.083	.993
อบต.ห้วยแก้ว (2)	3.96		-	.000*	.000*	.417	.984	.911	.198	.954
อบต.เว่อ (3)	3.50			-	.994	.003*	.000*	.000*	.000*	.000*
อบต.หนองฮีเต่า (4)	3.57				-	.381	.247	.818	.569	.234
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	3.79					-	1.00	.576	.580	.955
อบต.นาเชือก (6)	3.88						-	.434	.352	.270
อบต.คลองขาม (7)	3.87							-	.939	1.00
อบต.นาดี (8)	3.75								-	.185
อบต.หนองคอกแป้น (9)	4.08									-

จากตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.เว่อ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันกับประชาชนทุก อบต. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และประชาชนในพื้นที่ อบต.ยางตลาด มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันกับประชาชนในพื้นที่ อบต.เว่อ และพื้นที่อบต. ห้วยแก้ว อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำแนกตาม
 องค์การ บริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	4.09	-	.291	.061	.077	1.00	.525	1.00	.000*	.390
อบต.ห้วยแก้ว (2)	3.84		-	.661	.810	.322	1.00	.442	.000*	.433
อบต.เว่อ (3)	4.41			-	1.00	.062	.083	.334	.000*	.196
อบต.หนองฮีเด้า (4)	4.44				-	.563	1.00	1.00	.001*	.234
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	4.09					-	1.0	.576	.000*	.645
อบต.นาเชือก (6)	3.88						-	.434	.000*	.770
อบต.คลองขาม (7)	4.04							-	.000*	1.00
อบต.นาดี (8)	4.67								-	.005*
อบต.หนองตอกเป็น (9)	4.79									-

จากตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรายคู่ พบว่า
 ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.
 นาดี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันกับประชาชนทุก อบต. อย่างมีนัยสำคัญที่
 ระดับ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำแนก
 ตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	4.34	-	.847	.202	.989	.991	.000*	.000*	1.00	.395
อบต.หัวงัว (2)	4.23		-	.000*	.287	.209	.103	.000*	.973	.090
อบต.เว้อ (3)	4.54			-	.944	.822	.000*	.000*	.960	.956
อบต.หนองฮีเฒ่า (4)	4.43				-	1.00	.000*	.000*	.962	.889
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	4.42					-	1.00	.000*	.990	.645
อบต.นาเชือก (6)	4.02						-	.000*	.910	1.00
อบต.คลองขาม (7)	3.93							-	.000*	.000*
อบต.นาดี (8)	4.32								-	1.00
อบต.หนองดอกแป้น(9)	4.56									-

จากตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นราย
 คู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนใน
 พื้นที่ อบต.คลองขาม มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันกับประชาชนทุก อบต.
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ
 ผู้พิการ จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ พิการ	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	4.04	-	.900	.100	1.00	1.00	1.00	.817	.980	.923
อบต.ห้วยวัง (2)	4.18		-	.952	.993	.504	.745	.018*	1.00	1.00
อบต.เว่อ (3)	4.06			-	1.00	.997	1.00	.681	.993	.958
อบต.หนองฮีเฒ่า (4)	4.08				-	.995	1.00	.717	.999	.990
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	3.98					-	1.00	.995	.776	.649
อบต.นาเชือก (6)	4.02						-	.928	.923	.824
อบต.คลองขาม (7)	3.91							-	.129	.127
อบต.นาดี (8)	4.15								-	1.00
อบต.หนองตอกเป็น (9)	4.20									-

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน
 ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
 .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.ห้วยวัง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันกับ
 ประชาชนในพื้นที่ อบต. คลองขาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อม จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายคู่

ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	4.07	-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	.619	.720	.970
อบต.ห้วยวัง (2)	4.13		-	1.00	1.00	1.00	1.00	.149	.958	.999
อบต.เว่อ (3)	4.13			-	1.00	1.00	1.00	.157	.963	.999
อบต.หนองฮีเต่า (4)	4.13				-	1.00	1.00	.345	.982	1.00
อบต.ดอนสมบูรณ์ (5)	4.10					-	1.00	.357	.872	.993
อบต.นาเชือก (6)	4.07						-	.558	.710	.970
อบต.คลองขาม (7)	3.90							-	.002*	.123
อบต.นาดี (8)	4.26								-	1.00
อบต.หนองดอกแป้น(9)	4.21									-

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษา
 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการ
 ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.คลองขาม มีความคิดเห็นต่อการ
 ดำเนินงานแตกต่างกับประชาชนในพื้นที่ อบต. นาดี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
 ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จาริตปะเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล
 เป็นรายคู่

ด้านบำรุงรักษาศิลปะ ๑	\bar{X}	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อบต.ยางตลาด (1)	4.09	-	1.00	.999	1.00	1.00	.966	.329	.755	.982
อบต.หัววัง (2)	4.09		-	.998	1.00	1.00	.966	.312	.726	.978
อบต.เว่อ (3)	4.16			-	1.00	1.00	.606	.030*	.958	1.00
อบต.หนองฮีเฝ้า (4)	4.10				-	1.00	.976	.497	.869	.992
อบต.คอนสมบูรณ์ (5)	4.13					-	.807	.094	.934	.999
อบต.นาเชือก (6)	3.99						-	.988	.087	.525
อบต.คลองขาม (7)	3.91							-	.001*	.064
อบต.นาดี (8)	4.26								-	1.00
อบต.หนองคอกแป้น(9)	4.21									-

จากตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จาริตปะเพณี ภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น เป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการ
 ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยประชาชนในพื้นที่ อบต.เว่อ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
 แตกต่างกับประชาชนในพื้นที่ อบต. คลองขาม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และประชาชน
 ในพื้นที่ อบต.คลองขาม มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกับประชาชนในพื้นที่
 อบต. นาดี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน
เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน
เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ด้านการจัดให้มีและการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	
1. ควรจัดให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อม โยงอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน	12
2. ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีอยู่เดิมให้อยู่ในสภาพ เรียบร้อยใช้การได้ทุกฤดูกาล	26
3. ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน	29
4. ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีอยู่เดิม ให้พร้อมบริการแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง	38
รวม	105
ด้านการรักษาความสะอาดทางถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่ สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	
1. ควรจัดให้มีระบบกำจัดขยะรวม การกำจัดขยะของชุมชนของครัวเรือน	38
2. ควรรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนใช้อินทรีขวดหรือชีวภาพทดแทน วัสดุที่ย่อยสลายยาก	32
รวม	70
ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	
1. ควรรณรงค์ป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดเพื่อลดจำนวนผู้เสพยา และผู้ที่เกี่ยวข้องให้น้อยลง	40
2. ควรรณรงค์ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงและป้องกันโรคไม่ ติดต่อ เผื่อระวังป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ	32
รวม	72
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
1. ควรส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย	26

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
2. ควรมีการบรรเทาสาธารณภัยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	19
รวม	45
ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
1. ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ	13
2. ควรสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้	9
3. ควรส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสู่ประชาชน	18
รวม	40
ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	
1. ควรมีสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการให้ทั่วถึง	37
2. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ เด็ก เยาวชน ในท้องถิ่น	29
รวม	66
ด้านการดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1. ควรสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนและเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	17
2. ควรส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้	30
3. ควรส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการก่อสร้างฝายต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ	14
รวม	61
ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	
1. ควรอนุรักษ์ พิธีกรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้จริงจังมากกว่านี้	28
2. ควรบูรณะ บำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	35
รวม	63

จากตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาน้อยที่สุด แยกในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการจัดให้มีและการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($f = 105$) พบว่า ควรจัดให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ($f = 12$) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีอยู่เดิมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ทุกฤดูกาล ($f = 26$) ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ($f = 29$) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีอยู่เดิมให้พร้อมบริการแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง ($f = 38$)

ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($f = 72$) พบว่า ควรรณรงค์ป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของเสด็จเพื่อลดจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้ที่เกี่ยวข้องให้น้อยลง ($f = 40$) ควรรณรงค์ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงและป้องกันโรคไม่ติดต่อ ใฝ่ระวังป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ($f = 32$)

ด้านการรักษาความสะอาดทางถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่ สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($f = 70$) พบว่า ควรจัดให้มีระบบกำจัดขยะรวม การกำจัดขยะของชุมชนของครัวเรือน ($f = 38$) ควรรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนใช้อินทริยวัตถุหรือชีวภาพทดแทนวัสดุที่ย่อยสลายยาก ($f = 32$)

ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($f = 66$) พบว่า ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้ทั่วถึง ($f = 37$) ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ เด็ก เยาวชน ในท้องถิ่น ($f = 29$)

ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ($f = 63$) พบว่า ควรอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้จริงจังมากกว่านี้ ($f = 28$) ควรบูรณะ บำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ($f = 35$)

ด้านการดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($f = 61$) พบว่า ควรสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนและเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($f = 17$) ควรส่งเสริมการปลูกต้นไม้หรือปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ ($f = 30$) ควรส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการก่อสร้างฝายต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ ($f = 14$)

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย($f=45$) พบว่า ควรส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย($f=26$) ควรมีการบรรเทาสาธารณภัยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน($f=19$)

ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($f=40$) พบว่า ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ($f=13$) ควรสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้($f=9$) ควรส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสู่ประชาชน($f=18$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ อปต.คลองขาม จำนวน 92 คิดเป็นร้อยละ 22.40 รองลงมาคือ อปต.นาเชือก จำนวน 46 คิดเป็นร้อยละ 11.80 อปต.หัวงัว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 อปต.เว่อ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 อปต.คอนสมบูรณ์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 อปต.ขามเฒ่า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 อปต.นาดี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 อปต.หนองฮีเฒ่า จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 และอปต.หนองตอกแป้น จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ตามลำดับ
2. ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกัน โรคและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้านคือ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ตามลำดับ

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีและการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($n = 105$) พบว่า ควรจัดให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อม โยงอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ($n = 12$) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีอยู่เดิมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ทุกฤดูกาล ($n = 26$) ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ($n = 29$) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีอยู่เดิมให้พร้อมบริการแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง ($n = 38$) ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($n = 40$) พบว่า ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ($n = 13$) ควรสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้เยาวชนประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ($n = 9$) ควรส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสู่ประชาชน ($n = 18$)

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านคุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้านคือ ด้านจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

จริง และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ จึงส่งผลให้มีการแสดงความ
 กิดเห็นต่อผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องมาจาก องค์การบริหารส่วนตำบลใน
 อำเภอต่าง ๆ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ การกิจและ
 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถครอบคลุมในทุกด้าน สอดคล้องกับ
 งานวิจัยของนิตยา สมัคคี (2552 : 46 -47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อ
 การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรพรหม อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว
 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลทพรพรหม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
 เช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าความเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้าน
 การเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการ
 ทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ดา เหล่าเคน (2553:
 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัด
 ร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต
 อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน
 ตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกตามรายด้าน จำนวน 8 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อ
 การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 ด้านการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางบก และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้ง
 กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
 อำเภอต่าง ๆ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม พบว่า
 ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอต่าง ๆ จังหวัดกาฬสินธุ์
 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน
 ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
 การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอต่าง ๆ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความ
 อิสระในการปกครองตนเองทั้งในด้านการบริหารและด้านงบประมาณ ทำให้งานด้าน
 โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาในทุก ๆ ตำบลนั้น ไม่ทั่วถึงตามความต้องการของ

ประชาชนในพื้นที่ได้ทั้งหมด จึงส่งผลให้ประชาชนในแต่ละตำบลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ดา เหล่าเคน (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดแตกต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ อัมปะมะโน (2551 : 76) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานตามบทบาทของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกุมภวาปี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายได้ทุกด้าน ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีและการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (n = 105) พบว่า ควรจัดให้มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน (n = 12) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีอยู่เดิมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ทุกฤดูกาล (n = 26) ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน (n = 29) ควรซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีอยู่เดิมให้พร้อมบริการแก่ประชาชน อย่างทั่วถึง (n = 38) ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (n = 40) พบว่า ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ (n = 13) ควรสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างฉลาดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ (n = 9) ควรส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสู่ประชาชน (n = 18) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ข้อมูลข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1.1 ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาในการดำเนินการ โครงสร้างพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น การจัดหาที่ทิ้งขยะ การปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้าน
- 1.2 ควรให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
- 1.3 ควรมีการรายงานผลในการดำเนินงาน กิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลว่าอยู่ในขั้นตอนใด เพื่อความโปร่งใสในการดำเนิน
- 1.4 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ
- 1.5 ควรดำเนินการให้ถนนทุกสายในเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมดทุกเส้น
- 1.6 ควรเพิ่มหรือขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะให้ครอบคลุมเพื่อรองรับการเติบโตและการขยายตัวของชุมชน
- 1.7 ควรมีงบประมาณของทางองค์การบริหารส่วนตำบลฯ มาสนับสนุนเพิ่มเติมจากที่เป็นอยู่บ้าง
- 1.8 ควรเพิ่มมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อยตามงานบุญประเพณีสำคัญต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาวัยรุ่นทะเลาะวิวาท
- 1.9 ควรมีโครงการธนาคารขยะใน โรงเรียนและวัดเพื่อที่จะเป็นช่องทางสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแต่ละชุมชน
- 1.10 ควรปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กเยาวชนตั้งแต่ออยู่ในสถานศึกษาหรือโครงการอื่น ๆ เพิ่มเติม
- 1.11 ควรมีสถานที่รวบรวมและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 1.12 ควรส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนเพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นสู่รุ่น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กานต์ดา เหล่าเคน. (2553). การศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ
เมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาอิสระ ร.ม.(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 3 พัฒนาการและ
รูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทยลำดับที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบล. นนทบุรี :
สถาบันพระปกเกล้า.
- _____. (2542). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร :
บพิธการพิมพ์.
- _____. (2544). การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- _____. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพฯ : วิญญูชน จำกัด.
- _____. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย : กรุงเทพมหานคร : กชเปอร์เน็ต.
- _____. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.
- การปกครอง.กรม. (2547). ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2547.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- “กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก.
คมคาย มากมูล. (2552). ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบล จังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2541). การจัดการด้านปัจจัยการบริหารงาน. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- จารุณี ธนิตกุล. (2550). การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- จิรัชยา แสตนโคตร. (2551). ปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิราพร บวรศิรี. (2550). ปัญหาการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิรายุ ททรัพย์สิน. (2540). ความเห็นของนิสิตที่มีผลต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำเรียง ภาวิจิตร, สาธารณเมติ. (2536). เอกสารในการประกอบการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2), (นนทบุรี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมนิติศาสตร์ศาสตร์จุฬาลงกรณ์. มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง.
- _____. (2543). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2538). การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทะนงเกียรติ เจริญวงศ์เพ็ชร. (2545). ความคิดเห็นของพนักงานบริษัทกระเบื้องหลังคาซีแพค ต่อการติดต่อสื่อสารภายในบริษัท. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนวัฒน์ ประชาชะกา. (2557). ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2537). การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : 179 การพิมพ์.
- นิตยา สมัคคคี. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทักษิณ อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- นิติศักดิ์ ปักษา. (2554). การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- นาม สวงทรัพย์. (2553). สารัตถคติวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้า.
- บัญญัติ พุ่มพันธ์. (2548). “อบต.ของเรา : ห้องถิ่นของเรา”. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). การวิจัยเบื้องต้น.มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจวรรณ ทูธรรม. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่
ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. (2542). ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร :
คณะรัฐประศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประภาพัญญ์ สุวรรณ. (2540). ทักษะคนดี : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย,
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). อุปสรรคและแนวทางการดำเนินงาน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปิยวัฒน์ แก้วกันทรรัตน์. (2551). คอลัมน์ HR corner : นสพ.ประชาชาติธุรกิจ.
- พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช และคณะ. (2541). พฤติกรรมผู้บริโภค, นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพฯ : นานามีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ 5
พ.ศ. 2546. (22 ธันวาคม 2546). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอน 124 ก.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ 6
พ.ศ.2552. (6 พฤศจิกายน 2552). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 126 ตอน 74.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2542. (17 พฤศจิกายน 2552). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอน 114 ก.
หน้า 43-44.

- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2531). การวัดทัศนคติ, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มัลติกา กอมาตย์. (2553). ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัชณี พิทักษ์ญาติ. (2546). “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียน
ราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี”, การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2548). การเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วศิน อังศุพานิช. (2541). เอกสารประกอบการบรรยายเทคนิคการแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิชาการทหารอากาศ ชั้นสูง กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ วิทยาลัย
กองทัพอากาศ.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2545). เอกสารประกอบการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิญญู อังคนารักษ์. (2539). แนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- วิรัช ธีรพันธุ์เมธี. (พฤศจิกายน 2537). จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน. ปีที่ 4 ฉบับที่ 42.
- วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์. (2543). การเมืองการปกครองไทย ภาควิชาการปกครอง. คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2552 , พิมพ์ครั้งที่
ที่ 6 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมาน รังสิโยกฤษฎ์. (2546). การบริหารราชการไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต. กรุงเทพฯ :
พรณกิจ.
- สามารถ อับปะมะ โน. (2551). การดำเนินงานตามบทบาทของบุคลากรในองค์การบริหารส่วน
ตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2542). เทคนิคการทำงานในชุมชน. นนบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

- สุบัญญัติ ไชยชาญ. (2548). การบริหารการผลิต. กรุงเทพฯ : พี.เอ.อีฟวิ่ง จำกัด.
- สุชา จันทน์เอม. (2542). จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อรทัย ก๊กผล. (2544). **Best Practices** ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้าน
ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- อุทัย หิรัญโต. (2531). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์.
- อุดม เขยทิวังศ์. (2545). หลักสูตรท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร:
กรุงธนพัฒนา.
- Fara Azamat and Andrea Berens Karls. (2002) **World history : the human experience**. New
York : Glencoe/ McGraw-Hill.
- Manning, Marilyn and Patricia Haddock. (1992). **Leadership skills for woman**. London :
Kogan Page.
- Luthans Freeman. (1995). **Ogranization Behavioral**. 7thed. Singapore : McGraw-Hill.
- Shlefer and Vishny.R.W. (1989). "A Survey of Corporate Governance," **Journal of
Finance**. 52 (2). 737-783.
- Shaw, M. E. & wright, J. M. (1976). **Scale for the Measurement of Attitude**. New York:
McGraw Hill Book.
- Ved. Nanda. (2003). **Theory of distance education**. New Delhi : Anmol Publications.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics an Introductory Analysis**. 2nd Ed. New York :
Harper and Row.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร สาขารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลทางวิชาการสำหรับศึกษาค้นคว้า ใ้ใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง คำตอบเหล่านี้ไม่มีข้อใดผิดหรือถูกเลขหรือรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น ผู้วิจัยจะถือว่าคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะ ภาพรวมไม่ใช่รายหน่วยงาน การตอบแบบสอบถามของท่านมีคุณค่าและประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อความโดยละเอียด และ โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยครบถ้วนทุกข้อ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านช่วยให้งานวิจัยสำเร็จ ล่วงไปด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสุพรรณณี สายโรจน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. องค์การบริหารส่วนตำบล สังกัด

- องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจั่ว
- องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองอิเฒ่า
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตอกแป้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งระดับการดำเนินงานออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่เห็นว่าตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานของท่านในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับดังนี้

ผลการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ผลการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ผลการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ผลการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ผลการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

ข้อ	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
(1)	ด้านการจัดให้มีการและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก					
1	อบต.มีการวางแผนก่อสร้างถนน คสล. ได้มาตรฐาน					
2	การก่อสร้างถนนลูกรังให้มีสภาพใช้งานได้ดี					
3	การซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ดีอย่างสม่ำเสมอ					
4	การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติถนนเป็นประจำทุกปี					
5	การติดตามประเมินการใช้ถนนอย่างต่อเนื่อง					
(2)	ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล					
6	การจัดให้มีการทำความสะอาดถนนเป็นประจำ					
7	การรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดที่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ					
8	การจัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประจำหมู่บ้านครบทุก หมู่บ้าน เช่น ถังขยะ					
9	จัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยในเขต อบต.อย่างทั่วถึง					
10	จัดให้มีการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ชุมชนในการรักษา ความสะอาด					
(3)	ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ					
11	การค้นหาปัญหาและสาเหตุของการเกิด โรคติดต่อ					
12	การจัดอบรมให้ความรู้เพื่อป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ					
13	การเลือกแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการเกิดโรคและระงับ โรคติดต่อ					
14	การให้ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ โรคพิษสุนัขบ้า					
15	การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข กระจายอย่าง ทั่วถึง					
(4)	ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
16	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันเหตุเพลิงไหม้ ตาม หมู่บ้าน เช่น ถังดับเพลิง					

ข้อ	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
17	การอำนวยความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน เช่น การจัดชุดจราจรไปประจำจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย					
18	การให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างทันการณ์ เช่น เหตุเพลิงไหม้ พายุพัด น้ำท่วม					
19	การจัดให้มีศูนย์รับแจ้งเหตุและประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย					
20	การอบรมให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยต่าง ๆ					
(5)	ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					
21	การจัดให้มี อาคาร สถานที่สำหรับจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำชุมชนอย่างเหมาะสม					
22	จัดให้การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด อบต. อย่างเหมาะสม					
23	การให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ					
24	การจัดกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา อย่างต่อเนื่อง					
25	การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น					
(6)	ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ					
26	การจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มสตรีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เช่น สนับสนุนกลุ่มสตรีศึกษาดูงานนอกสถานที่					
27	การจัดกิจกรรมเพื่อให้ ผู้สูงอายุ ได้ช่วยเหลือสังคม เช่น ผู้สูงอายุถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน					
28	การสงเคราะห์ เด็ก เยาวชน ให้ได้รับการบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง					
29	การสงเคราะห์ที่อยู่อาศัยให้ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส อย่างทั่วถึง					

ข้อ	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
	เช่น ช่อมแซมบ้านผู้ยากไร้					
30	การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญให้กับ สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น วันเด็ก วันสตรี วันผู้สูงอายุ วันคน พิการสากล					
(7)	ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
31	การจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี					
32	การวางแผนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า					
33	การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
34	การร่วมมือหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพป่าเสื่อมโทรม					
35	การจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมบวชป่า					
(8)	การรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น					
36	การจัดกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน จากรุ่น สู่รุ่น เช่น การจักสาน ไม้ไผ่ การสานเสื่อ การทำหมวกจากต้น กก					
37	การจัดประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี เช่น ประเพณีบุญบั้ง ไฟ ประเพณีบุญคูณลาน ประเพณีบุญข้าวจี					
38	การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น					
39	การจัดตั้งกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)					
40	การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมโบราณ เช่น การไถนาด้วยควาย ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านสังกัดเป็นรายด้านเพื่อประโยชน์การพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ด้านการจัดให้มีการและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

.....
.....
.....

ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

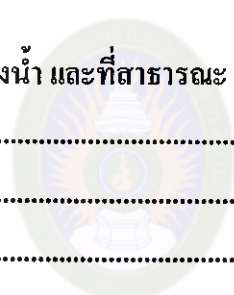
.....
.....
.....

ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

.....
.....
.....

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ด้านการศึกษ ศาสนา และวัฒนธรรม

.....
.....
.....

ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

.....
.....
.....

ด้านการดูแลสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....

การรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกับค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบสอบถาม	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 1	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 2	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 3	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 4	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 5	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 6	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 7	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 8	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 9	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 10	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 11	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 12	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 13	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 14	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 15	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 16	+1	+1	0	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 17	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 18	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 19	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 20	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง

แบบสอบถาม	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 21	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 22	+1	-1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 23	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 24	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 25	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 26	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 27	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 28	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 29	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 30	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 31	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 32	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 33	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 34	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 35	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 36	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 37	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 38	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 39	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง
ข้อ 40	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รค.รปศ ๑๐๑๓๑/๒๕๕๘

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณวิรงรอง ศรีทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสุพรรณิ สายโรจน์ รหัสประจำตัว ๕๖๔๒๖๐๐๑๐๗๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๕๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๕๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๖๐๑๓๑/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เขียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณวชิราภรณ์ ทิพย์ศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสุพรรณณี สายโรจน์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๓/๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร ยุภาค)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๑๐๑๓๑/๒๕๕๘

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ส.ต.ท.ชัยพร ภูถิ์ถ้วน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสุพรรณณี สายโรจน์ รหัสประจำตัว ๕๖๔๒๖๐๐๑๐๗๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาค)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการและรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ๑๐๑๓๒/๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน

ด้วย นางสุพรรณิ สายโรจน์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๗/๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษามอกเวลาราชการ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน ๓๓๗๙ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสุพรรณณี สายโรจน์
วันเกิด	3 สิงหาคม 2522
ที่อยู่ปัจจุบัน	84 หมู่ 2 ตำบลนาเชือก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลเว่ออำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	สาขาการตลาดหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2559	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY